

POLITECHNIKA KOSZALIŃSKA

PROGRAM STUDIÓW

NA KIERUNKU

TURYSTKA I REKREACJA

studia I-go stopnia

profil praktyczny

Spis treści

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW	3
2. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE PROGRAMU STUDIÓW NA KIERUNKU STUDIÓW, POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA	4
3. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA	5
4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	6
4.1. Efekty uczenia uwzględniające uniwersalne charakterystyki Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.....	6
4.2. Efekty uczenia uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.....	8
4.3. Sumaryczny zbiór efektów uczenia się I stopnia kierunku Turystyka i Rekreacja zgodnych ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji .	12
5. WERYFIKACJA OSIĄGNIĘCIA PRZEZ STUDENTÓW EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	17
6. HARMONOGRAM STUDIÓW	17
7. TREŚCI PROGRAMOWE.....	17
8. WYMIAR, ZASADY I FORMA ODBYWANIA PRAKTYK	56
9. ZASADY PROCESU DYPLOMOWANIA.....	57
10. MONITOROWANIE KARIERY ZAWODOWEJ ABSOLWENTÓW	59
11. ZGODNOŚĆ ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY.....	59

Załącznik 1 Harmonogramy studiów

2. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE PROGRAMU STUDIÓW NA KIERUNKU STUDIÓW, POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA

Wskaźniki dotyczące programu studiów na wnioskowanym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia (z uwzględnieniem wymiaru praktyk zawodowych)	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	193 ECTS
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6 sem.
Łączna liczba godzin zajęć (godziny w formie zorganizowanej/godziny z praktykami)	1695/2655 godz. (S) 1104/2064 godz. (N)
Liczba punktów ECTS jaka student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia <small>(106,2 ECTS (S), 83,2 ECTS (N) wynikające z siatki godzin z przedmiotów – 25h = 1 ECTS, 10,8 ECTS – konsultacje do przedmiotów – 5h/przedmiot, 2,4 ECTS – dodatkowe konsultacje związane z pracą dyplomową – 3 seminaria = 60h)</small>	119,4 ECTS (S) 96,4 (N)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	105 ECTS
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	n.d
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów realizowanych w formie umożliwiającej studentowi wybór zajęć (min 30% ECTS)	95 ECTS
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym.	40 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych	960 godz.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godz.

3. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Profil absolwenta studiów I stopnia, na profilu praktycznym, kierunku *Turystyka i Rekreacja* na Wydziale Nauk Ekonomicznych, zakłada, że będzie on dysponował wiedzą i umiejętnościami umożliwiającymi uczestnictwo w działalności zawodowej w branży turystyki i rekreacji. Student będzie w szczególności przygotowany do organizacji i samodzielnego zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym. Absolwent będzie posiadał kwalifikacje do pełnienia różnych funkcji w przedsiębiorstwach związanych z obsługą ruchu turystycznego (noclegowych, gastronomicznych, konferencyjnych, uzdrowiskach, ośrodkach odnowy biologicznej, Spa & Wellness, gospodarstwach agroturystycznych itp.). Ukończenie studiów na kierunku *Turystyka i Rekreacja* zapewni absolwentowi niezbędne umiejętności również do pokierowania rozwojem własnego przedsiębiorstwa turystycznego. Wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte w trakcie studiów stanowiąc będą także niezbędne podstawy do pracy w jednostkach administracji samorządowej (szczególnie w zakresie opracowywania i wdrażania strategii rozwoju turystyki i rekreacji oraz podejmowania innych działań związanych z tym sektorem). Ukończenie I stopnia studiów na kierunku *Turystyka i Rekreacja* przygotowuje również absolwenta do pogłębiania wiedzy na studiach II stopnia lub kontynuowania edukacji na kierunkach pokrewnych.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Efekty uczenia uwzględniające uniwersalne charakterystyki Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tabela 1. Efekty uczenia uwzględniające uniwersalne charakterystyki Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji		I stopień kierunku Turystyka i Rekreacja	
Wiedza			
P6U_W	<p>Absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi; — różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności 	TiR1_W	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu (TiR1_W01) 2. ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W02) 3. ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podstawowymi podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji (TiR1_W03) 4. ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W04) 5. ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny (TiR1_W05) 6. ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W06) 7. ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W07) 8. zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W08) 9. ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji (TiR1_W09) 10. zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego (TiR1_W10) 11. ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W11) 12. ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W12) 13. posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia (TiR1_W13) 14. ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka (TiR1_W14) 15. ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych (TiR1_W15) 16. zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W16)
Umiejętności			

P6U_U	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; — samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie; — komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko 	TiR1_U	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U01) 2. posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U02) 3. potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U03) 4. potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji (TiR1_U04) 5. posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej (TiR1_U05) 6. potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej (TiR1_U06) 7. potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U07) 8. potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U08) 9. potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2) (TiR1_U09) 10. potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury (TiR1_U10) 11. potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U11)
	Kompetencje		
P6U_K	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim; — samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy; przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań 	TiR1_K	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia (TiR1_K01) 2. współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje (TiR1_K02) 3. określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań (TiR1_K03) 4. prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_K04) 5. uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych (TiR1_K05) 6. uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie (TiR1_K06) 7. potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy (TiR1_K07) 8. dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_K08)

W tabeli 2 przedstawiono efekty uczenia dla kierunku Turystyka i Rekreacja I stopień uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.

4.2. Efekty uczenia uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tabela 2. Efekty uczenia uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu Szkolnictwa Wyższego i Nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4		I stopień kierunku Turystyka i Rekreacja	
Wiedza			
P6S_WG	<p>Absolwent zna i rozumie:</p> <p>— w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów;</p>	TiR1_W	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu (TiR1_W01) 2. ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W02) 3. ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy i podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji (TiR1_W03) 4. ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W04) 5. ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny (TiR1_W05) 6. ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W06) 7. ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W07) 8. zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W08) 9. ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji (TiR1_W09) 10. ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W11) 11. posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia (TiR1_W13) 12. ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka (TiR1_W14) 13. ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych (TiR1_W15)

P6S_WK	<p>Absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji; — podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; — podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości 	TiR1_W	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego (TiR1_W10) 2. ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W11) 3. ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W12) 4. posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia (TiR1_W13) 5. ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka (TiR1_W14) 6. ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych (TiR1_W15) 7. zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W16) 8. ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W07) 9. ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny (TiR1_W05)
Umiejętności			
P6S_UW	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: <ul style="list-style-type: none"> — właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji; — dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych; — — wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów; 	TiR1_U	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury (TiR1_U10) 2. potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U01) 3. posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U02) 4. potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U03) 5. potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji (TiR1_U04) 6. posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej (TiR1_U05) 7. potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej (TiR1_U06) 8. potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U07) 9. potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U08)

P6S_UK	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii; — brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich; — posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; 	TiR1_U	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U11) 2. posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej (TiR1_U05) 3. potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej (TiR1_U06) 4. potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U07) 5. potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U08) 6. potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2) (TiR1_U09)
P6S_UO	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole; — współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym); 	TiR1_U	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej (TiR1_U05) 2. potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej (TiR1_U06) 3. potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury (TiR1_U10)
P6S_UU	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie 	TiR1_U	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U01) 2. posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U02) 3. potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U03) 4. potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji (TiR1_U04)
Kompetencje			
P6S_KK	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; — uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 	TiR1_K	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia (TiR1_K01) 2. współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje (TiR1_K02) 3. określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań (TiR1_K03) 4. uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych (TiR1_K05) 5. uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie (TiR1_K06) 6. dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_K08)

P6S_KO	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego; — inicjowania działań na rzecz interesu publicznego; — myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy; 	TiR1_K	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje (TiR1_K02) 2. określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań (TiR1_K03) 3. potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy (TiR1_K07) 4. uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych (TiR1_K05)
P6S_KR	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> — przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych; — dbałości o dorobek i tradycje zawodu. 	TiR1_K	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje (TiR1_K02) 2. prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_K04) 3. dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_K08)

W tabeli 3 przedstawiono sumaryczny zbiór efektów uczenia się dla kierunku Turystyka i Rekreacja I stopień zgodnych ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zestawiono w niej kompleksowo efekty wymienione wcześniej w tabelach 1 - 2.

4.3. Sumaryczny zbiór efektów uczenia się I stopnia kierunku Turystyka i Rekreacja zgodnych ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tabela 3. Sumaryczny zbiór efektów uczenia się I stopnia kierunku Turystyka i Rekreacja zgodnych ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

SYMBOL EKU	KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA (EKU)	ODNIESIENIE KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DO PRK	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK) ¹	charakterystyk drugiego stopnia dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW) ²
Wiedza:			
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P6U_W	P6S_WK
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG P6S_WK

¹ Uniwersalne charakterystyki poziomów w PRK – załącznik do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i poz. 1010).

² Charakterystyki drugiego stopnia PRK – poziomy 6-8 – załącznika do rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).

TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WK
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WK
Umiejętności:			
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
TiR1_U09	potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2)	P6U_U	P6S_UK
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_U	P6S_UK
Kompetencje:			
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	P6U_K	P6U_KK
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	P6U_K	P6U_KO P6U_KR

TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	P6U_K	P6U_KK P6U_KO
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	P6U_K	P6U_KR
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych	P6U_K	P6U_KK P6U_KO
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	P6U_K	P6U_KK
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	P6U_K	P6U_KO
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_K	P6U_KR

W tabeli 4 przedstawiono matrycę kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do modułów kształcenia realizowanych na kierunku Turystyka i Rekreacja I stopień.

4. Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do modułów kształcenia

SYMBOLE EKU	KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Moduł językowy	Moduł kształcenia ogólnego	Moduł kształcenia podstawowego	Moduł kształcenia kierunkowego	Moduł kształcenia w zakresie ekonomii	Moduł kształcenia w zakresie zarządzania	Moduł specjalnościowy - menedżer hotelarstwa*	Moduł specjalnościowy - menedżer turystyki*	Moduł seminaryjny	Moduł przedmiotów wybieralnych	Moduł praktyki zawodowej
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym		+		+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji		+		+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+		+	+	+	+	+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny		+		+		+	+	+	+	+	+
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+	+		+	+	+	+	+	+	
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji						+	+	+	+	+	
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		+					+			+	
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+		+	+	+		+	+
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+		+				+	
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia		+	+	+							
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka			+	+							
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych			+	+							

TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+		+		+				+	+
UMIEJĘTNOŚCI												
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji	+	+		+		+	+	+		+	
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+	+	+		+	+	+		+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+	+	+		+	+	+		+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+		+	+	+	+	+	
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+		+	+	+		+	
TiR1_U09	potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2)	+										
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+		+			+	+			+
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+		+	+	+		+	+
KOMPETENCJE SPOŁECZNE												
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+		+	+	+	+	+		+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+	+	+	+	+	+	+		+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego		+		+		+	+	+		+	+
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+		+	+	+	+	+		+	
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+	+	+		+	+	+		+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+							

* Moduły specjalności zmodyfikowanych w ramach realizacji projektu „Kompleksowy program rozwoju kompetencji studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych” POWR.03.01.00-00-0022/19 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Zadanie 1 - *Dostosowanie i realizacja programów kształcenia do potrzeb społeczno-gospodarczych, zakres: modyfikacja i uaktualnienie treści przedmiotu.*

5. WERYFIKACJA OSIĄGNIĘCIA PRZEZ STUDENTÓW EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Zgodnie z założonym profilem kształcenia w projektowanym programie na kierunku Turystyka i Rekreacja kładzie się duży nacisk na wykorzystanie form dydaktycznych aktywizujących Studentów takich, jak: ćwiczenia audytoryjne, laboratoria, konwersatoria, projekty, zajęcia terenowe. Przy opracowaniu karty zajęć do poszczególnych przedmiotów zwraca się uwagę na szerokie wykorzystanie metod aktywizujących Studentów do samodzielnego dochodzenia do wiedzy takie, jak: metoda problemowa (stosowana przede wszystkim podczas konwersatoriów), metoda case study i metoda sytuacyjna (burza mózgów zwana także metodą giełdy pomysłów), gra dydaktyczna (najczęściej gra symulacyjna), prace projektowe.

Obowiązujący na Politechnice Koszalińskiej Regulamin Studiów określa ogólne zasady uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów. Podstawowy poziom weryfikacji efektów uczenia się dotyczy zajęć. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się na kierunku odbywa się:

- na ćwiczeniach, zajęciach terenowych, seminariach, konwersatoriach i wykładach kończących się zaliczeniem za pomocą prezentacji ustnych, prac pisemnych, zaliczeń semestralnych i prac przejściowych (pisemnych, ustnych, łączonych pisemnych i ustnych);
- na wykładach kończących się egzaminem za pomocą egzaminu (pisemnego, ustnego),
- na praktykach zawodowych za pomocą potwierdzeń odbycia praktyk zawodowych w dziennikach praktyk.

Szczegółowy opis metod osiągania oraz weryfikacji efektów uczenia się, warunków zaliczania przedmiotu znajduje się na „Karcie zajęć” opracowanej dla każdego kursu przewidzianego w planie studiów. Student posiada bezpośredni dostęp do karty zajęć do swoich przedmiotów poprzez uczelnianą platformę KRK (<https://krk.tu.koszalin.pl>), gdzie co semestr prowadzący dokonują aktualizacji kart (sylabusów) w zakresie przekazywanych treści, stosowanych metod osiągania oraz weryfikacji efektów uczenia się, warunków zaliczania przedmiotu oraz proponowanej literatury.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Studiów oraz Procedurą projektowania i weryfikacji efektów uczenia się nauczyciel akademicki prowadzący przedmiot zobowiązany jest podać na pierwszych zajęciach szczegółowy program wraz z efektami uczenia, wykazem literatury oraz zasadami określającymi wymaganą formę uczestnictwa w zajęciach, sposób bieżącej kontroli wyników nauczania, tryb i terminarz zaliczeń oraz egzaminów, a także terminy i miejsca konsultacji dla studentów.

Program kształcenia obejmuje również obowiązkowe praktyki zawodowe dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Praktyki zawodowe zaplanowane są w wymiarze 960 godzin (40 ECTS) i obejmują tzw. praktykę ogólną (I rok), praktykę specjalistyczną (II rok) oraz praktykę dyplomową (II rok).

6. HARMONOGRAM STUDIÓW

Szczegółowy wykaz zajęć oraz punktów ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć realizowanych w ramach studiów z podziałem na semestry zawiera plan studiów stanowiący załącznik do niniejszego opracowania (*plan studiów– załącznik 1*)

7. TREŚCI PROGRAMOWE

W tabeli 5 wyszczególniono przedmioty oraz treści programowe realizowane w toku studiów z podziałem na moduły kształcenia tj.: moduł językowy, moduł kształcenia ogólnego, moduł kształcenia podstawowego, moduł kształcenia kierunkowego, moduł kształcenia w zakresie ekonomii, moduł w zakresie zarządzania, moduł specjalizacyjny, moduł seminaryjny, moduł przedmiotów wybieralnych oraz moduł praktyki zawodowej.

Tabela 5. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu językowego

SYMBOLE EKU	MODUŁ JĘZYKOWY – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Język obcy	Język biznesowy w turystyce
WIEDZA			
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+	+
UMIEJĘTNOŚCI			
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji	+	+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+
TiR1_U09	potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2)	+	+
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+

Moduł językowy

Język obcy (angielski) 1s

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych ze źródeł drukowanych i cyfrowych dotyczących testów i typów osobowości. Uzyskiwanie i stosowne do kontekstu przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących charakterystyki osób. Poprawne stosowanie czasów teraźniejszych (Present Simple, Present Continuous) w zdaniach twierdzących, pytających i przeczących oraz tworzenie pytań o podmiot i dopełnienie. Tworzenie słów złożonych. Efektywne wyrażanie ustne i pisemne opisów charakteru osób.

Język obcy (angielski) 2s

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych ze źródeł drukowanych i cyfrowych dotyczących pracy w domu oraz rozmów kwalifikacyjnych. Uzyskiwanie i stosowne do kontekstu przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących niezbędnych kwalifikacji i doświadczenia w trakcie starania się o pracę. Efektywne wyrażanie ustne pytań i rzeczowych odpowiedzi w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej. Umiejętna organizacja tekstu pisanego na temat swoich kwalifikacji i wykształcenia. Poprawne stosowanie czasów Present Perfect Simple i Present Perfect Continuous.

Język obcy (angielski) 3s

Wypowiadanie się ustnie i pisemnie na temat zalet i wad produktów oraz tworzenia przedsiębiorstwa. Tworzenie efektywnej prezentacji. Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych ze źródeł drukowanych i cyfrowych dotyczących reklam skierowanych do dzieci oraz przedsięwzięć biznesowych. Uzyskiwanie i stosowne do kontekstu przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących reklamowania produktów oraz planu biznesowego. Efektywne pisanie listu formalnego.

Język obcy (angielski) 4s

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych ze źródeł drukowanych i cyfrowych dotyczących wykształcenia. Uzyskiwanie i przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących wzornictwa przemysłowego oraz edukacji. Wypowiadanie się pisemnie na temat recenzji produktów. Pisanie raportu. Efektywne wyrażanie opinii.

Język angielski biznesowy w turystyce 1 Język angielski biznesowy w turystyce 2

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych dotyczących turystyki niszowej. Ćwiczenie umiejętności ustnej i pisemnej prezentacji produktu turystyki niszowej. Poprawne stosowanie form czasownikowych: bezokolicznik z i bez 'to' oraz gerundium. Czytanie ze zrozumieniem i dużą dozą samodzielności tekstów na temat turystyki medycznej i bezpieczeństwa podróży. Ćwiczenie ustnego i pisemnego stosowania liczebników. Płynne i przejrzyste przedstawianie rad dotyczących podróży do rejonów niebezpiecznych. Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych dotyczących prowadzenia hotelu. Poprawne stosowanie przymiotników odczasownikowych: 'ed' i 'ing'. Ćwiczenie ustnego opisu kryteriów oceny hoteli. Ćwiczenie właściwego stosowania wyrażen 'get something done'. Ćwiczenie umiejętności prezentacji: podstawowe zasady. Uzyskiwanie z tekstów pisanych i mówionych oraz ustne i pisemne przekazywanie informacji dotyczących usprawnienia działania hoteli. Ćwiczenie uzyskiwania informacji szczegółowych z tekstów mówionych odnoszących się do obsługi klienta. Ćwiczenie poprawnego stosowanie przymiotników do tworzenia opisów osobowości. Rozwijanie umiejętności tworzenia pytań ogólnych i szczegółowych. Przekazywanie informacji zwrotnej dotyczącej usług turystycznych. Poprawne stosowanie wyrażen charakterystycznych dla rozmów telefonicznych. Ćwiczenie umiejętności telefonicznego rezerwowania pokoi hotelowych. Uczestniczenie w dyskusji na temat sposobów rozwiązywania problemów. Ćwiczenie reagowania ustnego i pisemnego na skargi i zażalenia odnoszących się do zakwaterowania i wyżywienia.

Tabela 6. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia ogólnego

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO - EFEKTY UCZENIA SIĘ	Społeczna odpowiedzialność biznesu	Etyka	Socjologia	Geografia ekonomiczna	Prawo	Psychologia	Przysposobienie akademickie	Ochrona własności intelektualnej	Technologia informacyjna	W-F
	WIEDZA										
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu			+	+	+	+				+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym				+	+					
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji				+						
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+						
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	+	+	+			+				
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym							+		+	
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+					+			
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym						+				
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	+	+			+			+		
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym					+				+	
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowego stylu życia			+							
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+			+		
	UMIĘJĘTNOŚCI										
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+				+		
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+	+				+	
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+					+	
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji				+	+		+	+		
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej				+			+			

TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej				+	+						
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego					+					+	
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego					+	+					
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury										+	
TiR1_U11	potrafi komunikować się z osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym			+			+					+
KOMPETENCJE SPOŁECZNE												
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+		+							
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+	+	+	+	+					
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+						
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych				+	+		+	+			
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+		+	+	+	+				
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy					+						
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym											+

Moduł kształcenia ogólnego

Etyka

Definicja etyki; Miejsce etyki w życiu codziennym. Etyka stosowana. Klasyfikacja teorii etycznych Etyka starożytna europejska. Etyka starożytna pozaeuropejska. Etyka nowożytna europejska. Etyka współczesna europejska. Etyka w wybranych systemach religijnych. Filozofia polityczna a etyka. Wybrane koncepcje filozofii politycznej. Ekonomia a etyka. Etyka, moralność w kapitalizmie. Etyka w wybranych obszarach działalności gospodarczej.

Socjologia

Wiedza socjologiczna. Socjologia jako nauka. Życie społeczne a prawa natury Kulturowe uwarunkowania życia społecznego Istota wpływu kultury na jednostkę i społeczeństwo. Osobowość i role pełnione w społeczeństwie. Poziom mikrospołeczny. Interakcje w grupie. Grupy odniesienia. Zróżnicowanie społeczeństwa. Rodzina, historia oraz role małżonków i rodziców we współczesnym świecie. Naród i państwo. Społeczności lokalne. Socjologia wsi. Socjologia miasta. Procesy społeczne. Kontrola społeczna. Bieda. Zmiana społeczna i modernizacja. Ruchy społeczne. Metody i techniki badań socjologicznych. Współczesne społeczeństwo polskie. Polityka. Rola kobiet. Postmodernizm i konsumpcjonizm.

Geografia ekonomiczna

Pojęcie geografii ekonomicznej, jej miejsce w systemie nauk, ewolucja. Organizacja przestrzenna gospodarki. Uwarunkowania gospodarki ze szczególnym uwzględnieniem przyrody i jej zasobów, czynnika ludzkiego i uwarunkowań demograficznych, kapitału i instytucji. Zróżnicowanie gospodarki z uwagi na sektor rolniczy, przemysłowy i usługowy. Europa na tle świata – pod względem podstawowych wskaźników społeczno-gospodarczych. Lokalizacja działalności ludzkiej i systemu osadniczego.

Prawo

Prawo jako dziedzina nauki i wiedzy. Prawo a inne systemy normatywne Istota prawa (przepis i norma prawna, wykładnia prawa). Źródła i system prawa, w tym konstytucja, ustawy, umowy międzynarodowe, rozporządzenia, akty prawa miejscowego, akty normatywne wewnętrzne, akty normatywne szczególne. Źródła prawa Unii Europejskiej Gałęzie prawa – prawo konstytucyjne, prawo administracyjne, prawo karne, prawo cywilne, prawo pracy, prawo międzynarodowe publiczne i prywatne. System prawa cywilnego. Część ogólna, prawo rzeczowe, zobowiązania, prawo spadkowe, prawo własności intelektualnej. Prawo rzeczowe, Formy władania rzeczą. Zagadnienia własności, jej nabywania, obciążania i przenoszenia Stosunki zobowiązaniowe. Skutki niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania Podmioty prawa cywilnego. Stosunki prawne i czynności prawne. Przesłanki ważności czynności prawnych, formy czynności prawnych. Przedawnienie roszczeń. Pojęcie, rodzaje i sposoby zawierania umów. Podstawowe umowy w działalności gospodarczej sprzedaż, zlecenie, dzieło, najem, dzierżawa, leasing). Odpowiedzialność kontraktowa, skutki niewykonania umów. Odpowiedzialność deliktowa Podstawowe zasady prowadzenia działalności gospodarczej.

Psychologia

Psychologia – podstawowe pojęcia. Szkoły psychologiczne: XIX, XX, XXI wiek. Biopsychologia, układ nerwowy człowieka. Proces postrzegania, uwagi, selekcji informacji, przetwarzanie informacji. Uczenie się. Aspekty pamięci. Myślenie i inteligencja. Komunikacja w organizacji. Komunikacja perswazyjna w reklamie na przykładzie badań. Psychologia osobowości. Osobowość i zaburzenia psychiczne. Psychologia organizacji. Konflikt w organizacji. Agresja i przemoc słowna. Asertywność. Psychologia zdrowia. Kwestia uzależnień. Wybrane aspekty psychologii społecznej. Środki masowego przekazu, propaganda, przekonywanie.

Ochrona własności intelektualnej

Wprowadzenie do ochrony własności intelektualnej - źródła prawa i terminologia. Zakres podmiotowy prawa własności intelektualnej. Zakres przedmiotowy prawa własności intelektualnej. Powstanie i charakter ochrony praw własności intelektualnej. Przeniesienie własności intelektualnej. Wyczerpanie praw własności intelektualnej. Ustanie ochrony przedmiotów własności intelektualnej.

Technologia informacyjna

Historia informatyki i technologii informacyjnych. Komputer. Generacje komputerów. Komputer osobisty. Zasady działania komputera. Podstawy arytmetyki dwójkowej. Ilość informacji. Przedstawienie informacji tekstowej, graficznej, Sterowanie komputerem. Systemy operacyjne. Pojęcie o systemach Windows, Linux. Narzędzia systemowe, podstawowe aplikacje. Technologie opracowywania (zbioru, przekształcenia, przechowania) informacji. Informacja tekstowa. Edytor tekstu (MS Word, Technologie opracowywania informacji liczbowych. Arkusz kalkulacyjny (MS Excel, Calc). Dodatki dla analizy danych ekonomicznych Podstawowe pojęcia baz danych. Obiekty. Relacje między obiektami. Baza danych MS Access. Tabela, kwerendy, formularzy, Technologie przekształcania informacji statystycznych i ekonomicznych. Klasy systemów informacyjnych (SI) w ekonomii. SI w rachunkowości. SI dla podjęcia decyzji. SI w finansach. SI dla sterowania procesem produkcyjnym. Sieci komputerów. Internet. Hipertekstowe metody opracowania informacji. Technologie przekształcania informacji multimedialnej.

Wychowanie fizyczne s1

Ćwiczenia kształtujące poszczególne cechy motoryczne zajęcia z tenisa stołowego gry zespołowe (piłka ręczna, siatkowa, koszykowa) ćwiczenia siłowe. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące na zajęciach WF.

Wychowanie fizyczne s2

Ćwiczenia kształtujące poszczególne cechy motoryczne zajęcia z tenisa stołowego gry zespołowe (piłka ręczna, siatkowa, koszykowa) ćwiczenia siłowe. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące na zajęciach WF.

Przysposobienie akademickie

Bezpieczeństwo i higiena pracy, szkolenie biblioteczne

Tabela 7. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia podstawowego

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO - EFEKTY UCZENIA SIĘ	Podstawy zarządzania	Podstawy ekonomii	Historia architektury i sztuki	Ochrona środowiska	Fizjologia człowieka
	WIEDZA					
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+		+	+	
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podstawowymi podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+			
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+	
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+		+	+	
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+			
TiR1_W013	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia					+
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka					+
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych					+
	UMIEJĘTNOŚCI					
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+		
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+	
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji					+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+			
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE					
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+		+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+			+	
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+			
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego		+			
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych					+

Moduł kształcenia podstawowego

Podstawy zarządzania

Wprowadzenie w problematykę zarządzania - jego istota i znaczenie. Analiza i uniwersalność oraz przydatność teorii zarządzania. Identyfikacja teorii zarządzania w turystyce i rekreacji. Analiza wpływu środowiska lokalnego, krajowego i międzynarodowego na zarządzanie. Organizacja i jej otoczenie jako obiekt zarządzania. Identyfikacja, rodzaje, klasyfikacje organizacji. Istota i zakres zarządzania organizacją. Czteroczęłowy model organizacji (ludzie, zadania, struktura, technologia). Klasyfikacja funkcji zarządzania. Podstawowe pojęcia: zarządzanie, sterowanie, administrowanie, instytucjonalizacja, formalizacja). Zarządzanie strategiczne (rodowód, istota, zadania), Podejmowanie decyzji kierowniczej. Zarządzanie jako proces informacyjno- decyzyjny. Władza w organizacji, jej formy, wymiary i waga. Organizacja jako system. Współczesne koncepcje zarządzania (zarys podstawowych pojęć). Koncepcja organizacji uczącej się, opartej na wiedzy. Metody i techniki zarządzania.

Podstawy ekonomii

Gospodarowanie jako proces dokonywania wyboru. Wstęp do ekonomii: Powiązania podstawowych pojęć: ekonomia, mikroekonomia, makroekonomia, ekonomia pozytywna i normatywna. Problem rzadkości jako podstawa wyborów ekonomicznych. Zarys rozwoju ekonomii jako nauki. Pojęcie koszt alternatywnego, zysk księgowy a zysk ekonomiczny podmiotu gospodarczego. Krzywa możliwości produkcyjnych jako narzędzie decyzyjne. Zachowania podmiotów w warunkach gospodarki rynkowej: Gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa jako podmioty decyzji gospodarczych. Zasada racjonalnego gospodarowania oraz warunki racjonalności podmiotów rynkowych. Istota działania mechanizmu rynkowego i pojęcie „niewidzialnej ręki rynku”. Uproszczony model gospodarki rynkowej opartej na dwóch podmiotach. Udział państwa w mechanizmie rynkowym wg różnych szkół ekonomicznych. Model przedsiębiorstwa: Analiza przychodu, kosztu i zysku firmy, pojęcie zysk księgowy i ekonomiczny, analiza prognozy rentowności. Struktury rynkowe: Ogólna charakterystyka i podział, stopień konkurencyjności rynków. Decyzje przedsiębiorstwa w różnych warunkach rynkowych. Ruch okrężny w gospodarce – równowaga rynkowa. Model gospodarki dwu- trój i czteropodmiotowej. Model gospodarki otwartej, Pomiar strumieni ekonomicznych GNP. Produkt krajowy. Wzrost gospodarczy. Równowaga makroekonomiczna a rynek pracy. Bezrobocie. Analiza związku między inflacją a bezrobociem. Polityka fiskalna i monetarna - cele, narzędzia, efekty gospodarcze Gospodarowanie jako proces dokonywania wyboru.

Historia architektury i sztuki

Wybrane zagadnienia sztuki prehistorycznej. Dialektyka sztuki klasycznej. Architektura romańska i gotycka. Malarstwo wieków średnich w dynamice rozwoju. Architektura renesansu. Mistrzowie i manieryzmu renesansu – malarstwo. Mistrzowie renesansu i manieryzmu – rzeźba. Analiza porównawcza dzieła renesansowego ze średniowiecznym. Ewolucja środków artystycznych. Architektura okresu baroku Barok włoski a francuski. L'Ecole des Beaux Arts i jej rola w rozwoju sztuki Sztuka flamandzka, holenderska i hiszpańska wobec osiągnięć artystów włoskich i francuskich. Rzeźba barokowa Polscy artyści wobec tendencji barokowych Analiza porównawcza dzieł barokowego iluminizmu i premonochromatyzmu w kontekście tradycji renesansowej. Sztuka i artyści na przełomie epok.

Ochrona środowiska

Wprowadzenie – środowisko, jego rodzaje i elementy. Podstawy prawne ochrony środowiska w Polsce Globalne zagrożenia środowiska Formy ochrony środowiska (ochrona powierzchni ziemi i gleby, wód, powietrza oraz przyrody i różnorodności biologicznej). Finansowanie ochrony środowiska Organy odpowiedzialne za ochronę środowiska i ochronę przyrody w Polsce Państwowy. Monitoring Środowiska. Podstawowe metody analizy w zakresie ekonomii środowiska Instrumenty ekonomiczne w ochronie środowiska.

Fizjologia człowieka

Funkcje życiowe człowieka. Charakterystyka mięśni szkieletowych i gładkich oraz mięśnia sercowego. Czucie, ruch, percepcja. Aktywacja mózgu, sen, czuwanie. Wyższe czynności ośrodkowego układu

nerwowego. Fizjologia układu dokrewnego. Fizjologia serca. Układ naczyniowy, hemodynamika i autoregulacja tkankowego przepływu krwi. Fizjologia układu oddechowego, mechanika i regulacja oddychania. Krążenie płucne i wymiana gazowa. Fizjologia nerek, filtracja nerkowa. Układ trawienny – czynności motoryczne i wydzielnicze. Przemiana materii.

Tabela 8. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia kierunkowego

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Podstawy turystyki	Podstawy rekreacji	Krajoznawstwo	Rekreacja ruchowa	Geografia turystyczna	Obsługa ruchu turystycznego	Podstawy hotelarstwa	Ekonomika turystyki i rekreacji	Podstawy gastronomii	Pedagogika czasu wolnego	Prawo w turystyce
	WIEDZA											
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+		+		+	+	+	+			+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji						+	+	+			
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+		+	+				
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny						+					
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym											+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regulacjach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+		+		+						
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym						+					+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji									+		+
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		+		+					+		
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+							
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+							
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia									+	+	+
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka		+		+							
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych		+		+							
	UMIEJĘTNOŚCI											
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+					+	+	+			+

TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+							+	+			
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji							+			+	+	+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej		+	+	+	+	+		+	+			
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+						+	+			+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego												+
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+		+							+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+		+				+		+		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE													
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+			+		+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+						+					+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+				+				
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych	+	+	+	+	+			+	+			+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+		+			+	+			+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+						+	+	+	+		+
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+								

Moduł kształcenia kierunkowego

Podstawy turystyki

Podstawowe pojęcia związane z turystyką. Elementy określające atrakcyjność turystyczną. Czynniki rozwoju współczesnej turystyki. Specyfika usług turystycznych. Mechanizmy funkcjonowania rynku usług turystycznych. Pojęcie funkcji turystycznej. Funkcje i dysfunkcje współczesnej turystyki. Polityka turystyczna. Podmioty polityki turystycznej. Gospodarka turystyczna. Podstawy marketingu usług turystycznych.

Podstawy rekreacji

Podstawowe pojęcia z zakresu rekreacji fizycznej. Klasyfikacja form rekreacji fizycznej. Istota rekreacji fizycznej, jej funkcje i znaczenie w życiu człowieka. Wychowanie i kształcenie do rekreacji fizycznej. Paradygmat zdrowia we współczesnej rekreacji fizycznej. Rola rekreacji w promocji zdrowia. Rekreacja osób niepełnosprawnych. Uwarunkowania i organizacja rekreacji w Polsce i na świecie.

Krajoznawstwo

Ewolucja pojęcia krajoznawstwo, podstawowe terminy, formy i kierunki działalności krajoznawczej. Zasady organizacji i programowania imprez krajoznawczych dla różnych odbiorców; zasady przygotowania i prowadzenia imprezy. Regionalizacja turystyczna Polski. Walory krajoznawcze jako element atrakcyjności turystycznej, materialne i niematerialne walory przyrodnicze i kulturowe. Pojęcie i interpretacja dziedzictwa, polskie obiekty na Liście Światowego Dziedzictwa Kultury i Natury UNESCO.

Rekreacja ruchowa

Motoryczność człowieka w ontogenezie. Motoryczność człowieka. Sprawność człowieka. Minimum sprawności ruchowej. Rekreacja ruchowa i aktywny wypoczynek. Trening holistyczny w rekreacji fizycznej. Sport a turystyka. Koń w turystyce i rekreacji. Fitness: programy, placówki. Ścieżki zdrowia. Rekreacja jako zabawa. Gry i zabawy plenerowe. Imprezy sportowo-rekreacyjne.

Geografia turystyczna

Podstawowe pojęcia geografii turystycznej (geografia turystyczna, przestrzeń turystyczna, walory turystyczne, jednostki przestrzenne w geografii turystycznej, region turystyczny). Walory w geografii turystycznej (przyrodnicze, antropogeniczne, wypoczynkowe, specjalistyczne). Walory przyrodnicze i antropogeniczne w Polsce i na świecie ich wpływ na turystykę. Infrastruktura turystyczna i jej przestrzenne zróżnicowanie. Regiony turystyczne Polski, Europy, świata. Walory turystyczne a turystyka kwalifikowana.

Obsługa ruchu turystycznego

Stan obecny biur podróży w Polsce. Uwarunkowania prawne funkcjonowania biur podróży. Podstawowe pojęcia związane z funkcjonowaniem biur podróży. Dokumentacja w biurach podróży. Współpraca z kontrahentami. Klient biura podróży - zasady obsługi. Bezpieczeństwo w turystyce. Samorząd gospodarczy w turystyce. Transport w turystyce. Baza noclegowa i gastronomiczna.

Podstawy hotelarstwa

Istota hotelarstwa. Hotelarstwo jako jeden z głównych sektorów turystyki. Główne funkcje hotelarstwa. Gościnność jako jedna z podstaw funkcjonowania współczesnych obiektów hotelarskich. Rodzaje obiektów hotelarskich według Ustawy o Usługach turystycznych z 29 sierpnia 1997 r. Organizacja pracy w obiektach hotelarskich. Struktury organizacyjne w obiektach hotelarskich i ich specyfika. Trendy we współczesnym hotelarstwie. Jakość w hotelarstwie jako jeden z głównych czynników lojalności gości hotelowych.

Ekonomia turystyki i rekreacji

Ekonomia a ekonomika turystyki i rekreacji. Główne założenia ekonomiki turystyki i rekreacji. Ekonomiki funkcjonalne składające się na ekonomikę turystyki m.in. ekonomika hotelarstwa, ekonomika biur podróży, ekonomika przedsiębiorstw transportowych, ekonomika przedsiębiorstw gastronomicznych itp. Interdyscyplinarny charakter ekonomiki turystyki i rekreacji. Powiązania problemowe ekonomiki turystyki i rekreacji z innymi dyscyplinami nauki. Podstawowe pojęcia związane z ekonomiką turystyki i rekreacji. Definicja ekonomiki turystyki i rekreacji. Gospodarka turystyczna. Przemysł turystyczny. Rynek turystyczny. Popyt turystyczny. Podaż turystyczna. Import turystyczny. Eksport turystyczny. Czas wolny, turystyka, rekreacja. Definicja czasu wolnego. Definicja

rekreacji. Określenie właściwych relacji i zależności między czasem wolnym, turystyką i rekreacją. Ekonomiczne czynniki rozwoju współczesnej turystyki. Czynniki kształtujące podaż turystyczną. Czynniki kształtujące popyt w turystyce (determinanty i motywacje turystyczne o charakterze ekonomicznym). Ekonomiczna funkcja turystyki. Analiza pozytywnych i negatywnych aspektów ekonomicznej funkcji turystyki. Pojęcie funkcji turystycznej. Definicja funkcji turystycznej. Kryteria wyodrębniania jednostek o funkcji turystycznej (m.in. zatrudnienie, wielkość bazy turystycznej, dochody z turystyki, wskaźniki intensywności ruchu turystycznego). Formy rekreacji. Analiza głównych form rekreacji. Istota animacji czasu wolnego. Teoria animacji czasu wolnego. Kierunki rozwoju animacji czasu wolnego. Metodyka i technika pracy animatora czasu wolnego. Sporządzenie przykładowego programu animacji czasu wolnego.

Podstawy gastronomii

Historia gastronomii. Podstawowe zagadnienia związane z gastronomią. Wielcy świata gastronomii. Organizacje związane z gastronomią. Definicje i cechy produktu gastronomicznego. Podstawowe wyposażenie gastronomiczne. Obróbka wstępna i cieplna w gastronomii (cel, metody). Zmiany zachodzące podczas procesu technologicznego. Gastronomia a turystyka.

Pedagogika czasu wolnego

podstawowe zagadnienia związane z wychowaniem, kulturą, zdrowotnym znaczeniem odpoczynku, przygotowaniem do właściwego wykorzystania czasu wolnego. Konsekwencje niewłaściwego gospodarowania zasobami własnymi i możliwości jakie stwarza otaczająca rzeczywistość. Zasady organizacji aktywności wolnoczasowej (także w okresach nieprzewidywalnych sytuacji – np. pandemii) i wypoczynku. Działania profilaktyki społecznej w zakresie wydolności społeczno – zawodowego człowieka.

Prawo w turystyce

Podstawy prawne działalności biur podróży, warunki podejmowania działalności, CEOTiPT. Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek, ewidencja Umowy zawierane przez biura podróży z przedsiębiorcami świadczącymi usługi. Umowy zawierane przez biura podróży z klientami. Niedozwolone postanowienia umowne. Odpowiedzialność biura podróży. Ubezpieczenia w turystyce. Prawne zasady funkcjonowania obiektów hotelarskich i innych podmiotów świadczących usługi noclegowe. Odpowiedzialność obiektu oferującego noclegi Timesharing. Kampingi i pola biwakowe. Parkingi. Przewóz osób i bagażu (umowa przewozu osób i mienia, prawa i obowiązki stron umowy, odpowiedzialność przewoźnika). Paszporty i wizy, przejścia graniczne i kontrola graniczna, opieka konsularna za granicą.

Tabela 9. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia w zakresie ekonomii

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE EKONOMII – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Innowacje w turystyce	Zrównoważony rozwój gospodarczy	Polityka społeczno-gospodarcza	Regionalne i lokalne rynki pracy	Samorząd terytorialny a turystyka	Przedsiębiorczość w usługach	Analiza rynku	Atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna regionów	Demografia z elementami statystyki opisowej	Geograficzne systemy informacji
	WIEDZA										
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+	+					
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji			+		+		+		+	
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+		+		+	+	+	+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny			+	+	+	+		+		
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+		+	+						+
	UMIEJĘTNOŚCI										
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+			+		+	+		+
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE										
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+		+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje						+	+			
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+	+	+	+			+	+	
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego							+			
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych						+	+			

Moduł kształcenia w zakresie ekonomii

Innowacje w turystyce

Wprowadzenie - pojęcie i klasyfikacja innowacji, turystyka i jej rodzaje. Determinanty innowacyjności a uwarunkowania rozwoju turystyki. Źródła finansowania działalności innowacyjnej i wsparcie publiczne. Znaczenie działalności innowacyjnej w rozwoju turystyki. Innowacje produktowe w turystyce. Innowacje procesowe w turystyce. Innowacje organizacyjne w turystyce. Innowacje marketingowe w turystyce.

Zrównoważony rozwój gospodarczy

Wprowadzenie - pojęcie rozwoju zrównoważonego. Geneza zrównoważonego rozwoju. Zasoby przyrody w teorii ekonomii. Cele i zasady zrównoważonego rozwoju. Komponenty zrównoważonego rozwoju. Strategie i koncepcje zrównoważonego rozwoju. Współczesne problemy zrównoważonego rozwoju. Miejsce zrównoważonego rozwoju w polskiej i unijnej polityce społeczno-gospodarczej. Polityka społeczno-gospodarcza. Polityka społeczno - gospodarcza - definicje, dziedziny, cele i uwarunkowania. Polityka ludnościowa a polityka rodzinna i polityka społeczna wobec starości. Polityka oświatowa i polityka ochrony zdrowia a budowanie kapitału ludzkiego. Polityka zatrudnienia i rynku pracy. Przeciwdziałanie bezrobociu. Polityka ekologiczna państwa. Gospodarka narodowa. Produkt krajowy brutto. Polityka regionalna - pojęcie, cele, narzędzia. Polityka budżetowa. Polityka pieniężna.

Polityka społeczno-gospodarcza

Polityka gospodarcza i społeczna – podstawowe pojęcia. Gospodarka narodowa jako przedmiot oddziaływań polityki gospodarczej. Rozmiary i dynamika działalności gospodarczej na obszarze kraju. Polityka budżetowa. Polityka ludnościowa, rodzinna oraz wobec osób starszych. Polityka zatrudnienia i rynku pracy. Polityka ochrony zdrowia i zabezpieczenia społecznego.

Regionalne i lokalne rynki pracy

Wprowadzenie - pojęcie podstawowe: rynek pracy, podaż pracy, popyt na pracę. Instytucje rynku pracy na poziomie krajowym i regionalnym. Specyfika regionalnych i lokalnych rynków pracy w Polsce. Zasoby rynku pracy na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Kapitał ludzki i jego znaczenie na rynku pracy. Przyczyny problemów na rynku pracy w ujęciu krajowym, regionalnym i lokalnym. Bezrobocie - typy i zróżnicowanie w układzie krajowym i regionalnych. Działania na rzecz ograniczenia bezrobocia. Źródła danych i wskaźniki do monitorowania sytuacji na rynku pracy.

Samorząd terytorialny a turystyka

Ustrój samorządowy. Podstawy prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce. Organy JST na szczeblu regionalnym i lokalnym. Zadania JST na szczeblu regionalnym i lokalnym. Finanse i mienie JST w Polsce. Instrumenty wspierania rozwoju regionalnego i lokalnego. Programowanie rozwoju gminy. Działania samorządu terytorialnego w sferze turystyki na szczeblu regionalnym i lokalnym. Promocja turystyczna JST. Współpraca JST z podmiotami związanymi z turystyką.

Przedsiębiorczość w usługach

Przedsiębiorstwo – aspekt ekonomiczny i prawny. Geneza przedsiębiorstw usługowych, podstawowe cechy przedsiębiorstwa usługowego. Pojęcie przedsiębiorczości, przedsiębiorczości w usługach. Typy przedsiębiorczości i organizacji przedsiębiorczych. Przedsiębiorca, przedsiębiorczość wewnętrzna, przedsiębiorczość zewnętrzna. Cechy przedsiębiorczej osoby. Przedsiębiorcza orientacja. Przedsiębiorczość jako proces. Identyfikacja i ocena przedsiębiorczych szans. Planowanie przedsięwzięć. Zapewnienie zasobów i warunków wdrożenia przedsiębiorczego planu. Biznes Plan - recepta na sukces własnej. Finansowanie działalności MSP usługowych. Leasing, Factoring, Franchising (rodzaje leasingu, analiza finansowa leasingu, przebieg, wady. Infrastruktura wspierająca przedsiębiorczość w usługach.

Analiza rynku

Istota gospodarki rynkowej i rynku: pojęcie rynku i jego elementy. Charakterystyka struktury rynku w ujęciu podmiotowym. Elastyczność popytu na rynku: reakcje popytu na zmiany cen i dochodów, związki między ceną a wielkością dochodu. Współzależności między elementami rynku, czynniki kształtujące popyt, podaż i cenę. Opisowa, graficzna i algebraiczna charakterystyka rynku. Równowaga rynków produktów i usług, pracy i pieniądza. Wpływ przesunięcia krzywych podaży i popytu na równowagę rynku. Prognozowanie zjawisk rynkowych na podstawie modeli przyczynowo-skutkowych.

Metodyka szacowania równań popytu. Prognozowanie zjawisk ekonomicznych na podstawie metod ilościowych i jakościowych. Metodyka szacowania funkcji tendencji Analiza trendów w gospodarce światowej (liberalizacja, globalizacja, regionalizacja).

Atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna regionów

Wprowadzenie - region, regionalizacja, atrakcyjność regionów. Atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna i jej znaczenie w stymulowaniu rozwoju regionalnego. Uwarunkowania atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej regionów – klasyfikacja. Uwarunkowania naturalne i położenie. Uwarunkowania społeczne Uwarunkowania ekonomiczne. Uwarunkowania instytucjonalne. Główne metody oceny atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej regionów.

Demografia z elementami statystyki opisowej

Przedmiot, metody i organizacja badań statystycznych. Opisowa analiza struktury zjawisk masowych Analiza współzależności cech. Metody analizy dynamiki szeregów czasowych. Podstawowe pojęcia demografii oraz źródła informacji demograficznej. Metody analizy stosowane w demografii Ruch naturalny ludności. Syntetyczne miary reprodukcji ludności. Ruch wędrowny ludności Prognozy ludnościowe.

Geograficzne systemy informacji

Pojęcia podstawowe GIS: SIP (System Informacji Przestrzennej), SIT (System Informacji o Terenie) Struktura danych GIS. Rozpoczęcie pracy z ArcMap Elementy warstw wektorowych. Zasady tworzenia warstw. Operacje na warstwach Wiązanie obiektów przestrzennych z danymi opisowymi Odzworowania kartograficzne. Transformacja układów współrzędnych Projektowanie w oparciu o bazę danych GIS. Tworzenie prostych obiektów, edycja węzłów.

Tabela 10. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia w zakresie zarządzania

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Finanse przedsiębiorstwa turystycznego	Marketing w usługach	Jakość w turystyce	Zarządzanie obiektami turystycznymi	Promocja usług turystycznych	Kapitał ludzki w turystyce
	WIEDZA						
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu		+	+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+		+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji		+	+	+		
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+			+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny		+			+	+
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+				+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym				+		
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+		+	+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji			+	+		+
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	+	+	+			
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym			+			
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym			+			
	UMIEJĘTNOŚCI						
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+			
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego		+	+	+		+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+				+
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji			+			
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej		+		+	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej		+	+	+	+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+		+	

TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+		+	+
KOMPETENCJE SPOŁECZNE							
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia		+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+		+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+	+		+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego		+	+	+	+	
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+	+		+	
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+	+		+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+	+	+	+	+	+

Moduł kształcenia w zakresie zarządzania

Finanse przedsiębiorstwa turystycznego

Wprowadzenie do finansów przedsiębiorstwa. Podstawy podejmowania decyzji finansowych i decyzji inwestycyjnych w przedsiębiorstwie turystycznym. Rachunek zmiennej wartości pieniądza w czasie jako podstawa podejmowania decyzji finansowych oraz decyzji inwestycyjnych w przedsiębiorstwie turystycznym. Majątek i źródła jego finansowania w przedsiębiorstwie turystycznym. Zarządzanie kapitałem obrotowym netto w przedsiębiorstwie turystycznym.

Marketing w usługach

Marketing w usługach - wprowadzenie do przedmiotu (prezentacji treści programowych przedmiotu, literatura, omówienie egzaminu. Koncepcja marketingu (pojęcie marketingu, ewolucja marketingu usług). Orientacja marketingowa w działalności przedsiębiorstw usługowych. Makro otoczenie i mikrootoczenie przedsiębiorstwa usługowego. Definiowanie i klasyfikowanie usług Proces świadczenia i zakupu usług. Zachowania posprzedażowe. Badania wtórne i pierwotne na rynku usług. Znaczenie informacji. Segmentacja rynku usług (rynek klientów indywidualnych, klienci instytucjonalni). Planowanie strategiczne (cele, misja i wizja, ocena portfela usług, rozwój produktu, dywersyfikacja). Produkt usługowy (rodzaje produktów, budowa produktu, cykl życia produktu, kształtowanie struktury asortymentowej). Elementy kształtowania wizerunku instytucji usługowej. Polityka cenowa (kształtowanie ceny produktów usługowych, strategie cenowe). Promocja usług (zadania promocji, narzędzia i nośniki promocji usług). Personel i obsługa klientów (rola personelu, kształtowanie postaw). Marketing partnerski. Otoczenie fizyczne w sprzedaży usług. Rola lokalizacji w sprzedaży usług.

Jakość w turystyce

Istota i miejsce jakości w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Ewolucja w podejściu do problematyki jakości w turystyce. Jakość z punktu widzenia klienta i przedsiębiorstwa. Polityka jakości i cele zarządzania jakością. Zasady zarządzania jakością. Standaryzacja oraz sposoby badania satysfakcji klienta. Podejście procesowe i systemowe w zarządzaniu jakością. Kontrola i audyty jakości. Instrumentarium zarządzania jakością. Jakość w produkcji i dystrybucji żywności, ochronie środowiska, BHP, zarządzaniu informacją.

Zarządzanie obiektami turystycznymi

Podstawowe pojęcia, definicje z zakresu zarządzania. Specyfika usług turystycznych. Rodzaje przedsiębiorstw turystycznych. Cele przedsiębiorstwa turystycznego. Misja, wizja firmy turystycznej. Specyfika zarządzania firmą turystyczną

Promocja usług turystycznych

Wprowadzenie do przedmiotu - treści programowe, literatura, wymagania. Pojęcie promocji jako narzędzia marketingowego oddziaływania na rynek. Miejsce promocji w kompozycji marketingu-mix w turystyce. Komunikacja z rynkiem. Cele i funkcje przekazu promocyjnego. Strategie promocji w turystyce. Reklama w turystyce – pojęcie, funkcje i metody, kanały komunikacyjne. Promocja sprzedaży – pojęcie charakter i środki sales promotion w turystyce. Sprzedaż osobista – rola, funkcje i charakter sprzedawcy usług turystycznych Public relations i publicity – pojęcie, cel, charakter działań oraz środki PR. Kształtowanie wizerunku miejsca - założenia marketingu terytorialnego. Promocja turystyki Polsce.

Kapitał ludzki w turystyce

Funkcja personalna w organizacji Powstanie i ewolucja koncepcji kapitału ludzkiego. Koncepcje i analizy kapitału ludzkiego w różnych obszarach ekonomii. Gospodarowanie kapitałem ludzkim w turystyce. Prywatne i publiczne inwestycje w kapitał ludzki. Zarządzanie kompetencjami w turystyce. Kapitał ludzki jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstwa Inwestycje w kapitał ludzki w sektorze turystycznym i rekreacyjnym. Zarządzanie kapitałem ludzkim w sektorze turystycznym i rekreacyjnym. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Specjalność: MENEDŻER HOTELARSTWA

Sylwetka absolwenta

Absolwent specjalności *Menedżer hotelarstwa* nabywa kompetencje w zakresie planowania, organizowania i realizacji działalności hotelarskiej. Połączenie wiedzy akademickiej oraz umiejętności praktycznych powoduje, że jest on przygotowany do rozwiązywania prawnych i organizacyjnych problemów związanych z działalnością obiektów hotelarskich oraz podejmowania decyzji w oparciu o rachunek ekonomiczny. Absolwent specjalności potrafi budować struktury organizacyjne hotelu i obiektów noclegowych, dokonywać ich oceny i modyfikacji. Przewiduje zmiany otoczenia zauważając szanse i zagrożenia oraz wyodrębnia trendy i kierunki rozwoju branży turystycznej i hotelarskiej. Identyfikuje sytuacje kryzysowe i zna możliwe ścieżki ich rozwiązania. Potrafi wykorzystywać metody i narzędzia zarządzania hotelem, zarówno w odniesieniu do działalności międzynarodowych systemów hotelowych, jak i przedsiębiorstw rodzinnych. Wykorzystuje narzędzie field management do analizy i oceny działalności hotelu. Potrafi przeprowadzić analizę efektywności zasobów ludzkich, finansowych i rzeczowych pod kątem zwiększenia potencjału konkurencyjności hotelu. Zna rodzaje kosztów występujących w obiektach hotelarskich oraz sposoby polepszania wyniku finansowego. Oblicza i analizuje mierniki efektywności specyficzne dla branży hotelarskiej. W ramach struktury organizacyjnej uwzględnia zapotrzebowanie na stanowiska pracownicze. Zna proces rekrutacji, szkoleń i zwolnień pracowników całorocznych i sezonowych, stosuje narzędzia motywacji dopasowane do specyfiki pracy w hotelarstwie. Posiada umiejętność zarządzania obsługą gościa hotelowego w oparciu o standardy gościnności. Uwzględniając wymiany jakości ocenia jakość obsługi gości oraz całego przedsiębiorstwa. Zna normy ISO w hotelarstwie i system HACCP w gastronomii hotelowej. Potrafi komunikować się z dostawcami dbając o utrzymanie wysokich standardów dostaw jednocześnie utrzymując dyscyplinę kosztową. Potrafi organizować działalność promocyjną hotelu, kreuje markę hotelu. Zna systemy dystrybucji m.in. CRS i GDS, ocenia ich przydatność w zdobywaniu nowych klientów.

Obszary tematyczne realizowane w trakcie specjalności to:

- Rynki i trendy w hotelarstwie
- Zarządzanie hotelem
- Prawne podstawy funkcjonowania hotelu
- Zarządzanie personelem w hotelarstwie
- Marketing w hotelarstwie
- Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich
- Zarządzanie hotelem w warunkach kryzysu
- Decyzje menedżerskie w hotelarstwie

Absolwent specjalności Menedżer hotelarstwa jest przygotowany do pracy w charakterze m.in. menedżera małego lub średniego hotelu, specjalisty ds. rozwoju hotelu, specjalisty ds. inwestycji, specjalisty personalnego, jak również ma umiejętność samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze turystycznym i hotelarskim. Ponadto, potencjalnymi miejscami pracy są stanowiska w administracji hotelu m.in. kierownik recepcji, Resident Manager, kierownik centrum usługowo-handlowego, specjalista ds. organizacji imprez okolicznościowych i konferencji, Sales Manager lub Key Account Manager.

Tabela 11. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia na specjalności *Menedżer hotelarstwa*

SYMBOLE EKU - kierunkowe efekty uczenia się	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY – MENEDŻER HOTELARSTWA – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Rynki i trendy w hotelarstwie	Zarządzanie hotelem	Prawne podstawy funkcjonowania hotelu	Zarządzanie personelem w hotelarstwie	Marketing w hotelarstwie	Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich	Zarządzanie hotelem w warunkach kryzysu	Decyzje menedżerskie w hotelarstwie
WIEDZA									
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+					+	
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+		+	+	
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny				+	+			
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+			+		+		+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym							+	
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+						+	+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji			+		+	+	+	+
TiR1_W10	zna i rozumie w zawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego			+		+			
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym							+	
UMIEJĘTNOŚCI									
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+	+	+	+

TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+		+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+	+	+	
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji			+				+	
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+			+	+			+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej		+		+	+	+	+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+					
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego		+	+	+				+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+						
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym							+	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE									
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+		+	+	+		+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje		+		+		+		+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań			+	+		+	+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+			
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych	+	+	+	+				
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+	+	+	+		+	
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+	+	+	+	+	+	+	

TREŚCI PROGRAMOWE: moduł specjalizacyjny – *Menedżer hotelarstwa*

Rynki i trendy w hotelarstwie

Rynek hotelarski i innowacje. Wprowadzenie do metody mapowania i analizy trendów dla branży hotelarskiej. Studium przypadku: analiza makrootoczenia. Mapowanie trendów w branży hotelarskiej: trendy społeczne, trendy ekonomiczne, trendy technologiczne, trendy środowiskowe, trendy komunikacyjne. Źródła przewagi konkurencyjnej branży hotelarskiej. Analiza strukturalna sektora. Perspektywy rozwoju rynku hotelarskiego. Studium przypadku: firma marzeń szukamy inspiracji.

Zarządzanie hotelem

Otoczenie hotelu jako podmiotu gospodarczego. Planowanie strategiczne w hotelarstwie – istota i cel. Organizowanie działalności hotelowej. Zarządzanie obsługą gościa hotelowego. Wybrane aspekty nowoczesnego zarządzania w hotelu. Zarządzanie jakością w hotelu. Kontrola działalności hotelarskiej. Pomiar efektywności funkcjonowania hoteli. Wizerunek hotelu w XXI wieku. Rodzaje systemów rezerwacyjnych w hotelu. Zastosowanie systemów CRS i GDS w obiektach hotelarskich. Hotel w internetowych biurach podróży. Channel Manager. Nowoczesne systemy dystrybucji.

Prawne podstawy funkcjonowania hotelu

Prawne formy prowadzenia działalności hotelarskiej. Polityka kadrowa w hotelach. Obowiązki pracodawcy w zakresie zapewnienia warunków bezpiecznej i higienicznej pracy w hotelu. Zatrudnianie cudzoziemców w branży hotelowej. Umowa hotelowa i regulamin hotelu. Odpowiedzialność hotelu za rzeczy gości hotelowych.

Zarządzanie personelem w hotelarstwie

Strategia personalna w działalności usługowej i jej elementy. Analiza potrzeb interesariuszy hotelu. Organizacja pracy w hotelu – sezonowa specyfika pracy. Budowanie relacji personelu z klientem, koncepcja CRM. Postępowanie personelu w trudnych sytuacjach zawodowych. Konflikty pracownicze i ich rozwiązywanie – budowanie działań korygujących i naprawczych. Budowanie i rozwój kompetencji interpersonalnych personelu hotelowego. Negocjacje personelu z klientem. Budowanie i znaczenie kultury organizacyjnej, rola komunikacji, określenie norm i wyznawanych wartości przez personel. Budowanie poziomów kultury organizacji hotelu (podmiotu turystycznego). Kodeks etyki. Kultura obsługi gości i wizerunek pracownika.

Marketing w hotelarstwie

Podstawy marketingu – wybrane zagadnienia. Zachowania nabywców na rynku usług hotelarskich. Usługa hotelarska jako produkt. Kreowanie wizerunku przedsiębiorstwa – identyfikacja wizualna hotelu i jej składniki. Marka. Jakość w usługach hotelowych. Technologia w budowaniu jakości usług hotelarskich: biometryka, interaktywność, rzeczywistość rozszerzona (AR) i wirtualna (VR), obraz wideo, chatboty, smart TV, asystenci głosowi (DVA), blockchain. Internet w promocji hotelu. Personel hotelu – komunikacja werbalna i niewerbalna. Personalizacja usług hotelarskich, *guest experience* w hotelu. Trendy marketingowe w branży noclegowej.

Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich

Znaczenie zarządzania finansami przedsiębiorstwa turystycznego. Pojęcie i klasyfikacja kapitałów przedsiębiorstwa turystycznego. Źródła kapitału własnego i obcego oraz ich charakterystyka. Kształtowanie struktury kapitału w przedsiębiorstwie turystycznym. Zarządzanie kapitałem obrotowym w przedsiębiorstwie turystycznym. Narzędzia analizy wskaźnikowej w przedsiębiorstwie turystycznym. Analiza rachunku zysków i strat w przedsiębiorstwie turystycznym. Analiza rachunku przepływów pieniężnych w przedsiębiorstwie turystycznym. Analiza prognozy rentowności w przedsiębiorstwie turystycznym. Znaczenie kosztu kapitału w przedsiębiorstwie turystycznym.

Zarządzanie hotelem w warunkach kryzysu

Podstawowa terminologia z zakresu bezpieczeństwa w turystyce. Rodzaje kryzysów oraz typy sytuacji kryzysowych w turystyce. Charakterystyka współczesnych zagrożeń w hotelarstwie. Źródła i przejawy kryzysu w przedsiębiorstwie świadczącym usługi hotelarskie. Ryzyko działalności organizatorów turystyki. Systemy bezpieczeństwa w hotelarstwie. Postępowanie w sytuacji zagrożenia, w tym życia i zdrowia turystów. Narzędzia komunikacji w sytuacji kryzysowych w hotelarstwie. Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w hotelarstwie. Plany i strategie na wypadek kryzysu w hotelarstwie.

Decyzje menedżerskie w hotelarstwie

Proces decyzyjny. Zasady podejmowania decyzji menedżerskich. Przestrzeń i ograniczenia decyzyjne przedsiębiorstw turystycznych. Wykorzystanie informacji analitycznych w procesie decyzyjnym. Podstawowe relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwie. Rola wskaźników ekonomicznych w procesie decyzyjnym. Decyzje menedżerskie w warunkach niepewności i ryzyka. Istota i pomiar ryzyka w działalności gospodarczej. Metody minimalizacji ryzyka. Studium przypadku wybranych zagadnień.

Specjalność: MENEDŻER TURYSTYKI

Sylwetka absolwenta

Absolwent specjalności Menedżer turystyki nabywa szeroką wiedzę z zakresu zarządzania obszarem turystycznym, przestrzenią rekreacyjną lub podmiotem działającym w sferze organizacji i obsługi turystyki, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań, wynikających z konkurencyjności otoczenia oraz zmienności trendów w branży turystycznej. Identyfikuje aktualne potrzeby rynku turystycznego, zdobywa umiejętność rozpoznawania zagrożeń i reakcji na sytuacje kryzysowe w zmieniającym się otoczeniu. Podejmuje decyzje w oparciu o rachunek ekonomiczny uwzględniając ryzyko i specyfikę branży. Posiada wiedzę na temat organizacji i struktury turystyki na świecie i w Polsce, a także planów jej rozwoju. Potrafi opracować strategię rozwoju obszaru i przedsiębiorstwa z branży turystyki i rekreacji i tworzyć biznesplany przedsięwzięć turystycznych. Posiada umiejętność wykorzystania narzędzi marketingowych do budowania atrakcyjności turystycznej regionu i kreowania oferty oraz marki przedsiębiorstwa z branży turystyki lub rekreacji. Posiada wiedzę niezbędną do tworzenia, rozwoju i zarządzania produktem turystycznym i do jego komercjalizacji przy uwzględnieniu trendów rynkowych i uwarunkowań współczesności (ochrona środowiska, starzejące się społeczeństwo, rozwój technologii i in.). Rozwija zdolności komunikacyjne i negocjacyjne, budowania relacji biznesowych i społecznych oraz nabywa umiejętności komunikacji interpersonalnej na rynku usług turystycznych i rekreacyjnych, w tym umiejętność postępowania w warunkach trudnych i konfliktowych. Zna możliwości finansowania działalności z branży turystyki ze środków zewnętrznych i posiada umiejętność tworzenia wniosków o wsparcie finansowe.

Obszary tematyczne realizowane w trakcie specjalności to:

- Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie
- Marka i branding w turystyce
- Komunikacja interpersonalna w usługach
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych w turystyce
- Komercjalizacja produktu turystycznego
- Strategie i programy rozwoju turystyki
- Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu
- Decyzje menedżerskie w turystyce

Absolwent specjalności Menedżer turystyki jest przygotowany do pracy na specjalistycznych stanowiskach kierowniczych, menedżerskich, a także do planowania i zarządzania projektami oraz organizowania i koordynowania pracy na rynku turystycznym. Może ubiegać się o zatrudnienie w komórkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego zajmujących się turystyką i rekreacją, w regionalnych i lokalnych organizacjach turystycznych, firmach komercyjnych zajmujących się zarządzaniem destynacją turystyczną (DMO), przedsiębiorstwach działających w szeroko rozumianej branży turystyki i rekreacji oraz innych podmiotach powiązanych z turystyką i animacją czasu wolnego w regionie. Potencjalne miejsca pracy to m.in.: specjalista ds. turystyki w urzędzie gminy/miasta, specjalista ds. promocji w lokalnych organizacjach turystycznych, specjalista ds. organizacji eventów, specjalista ds. komercjalizacji produktu turystycznego, pracownik biura podróży, klubu sportowego, parków rozrywki i innych przedsiębiorstw zarządzających atrakcjami turystycznymi.

Tabela 12. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia na specjalności *Menedżer turystyki*

SYMBOLE EKU - kierunkowy efekt uczenia się	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY – MENEDŻER TURYSTYKI – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie	Marka i branding w turystyce	Komunikacja interpersonalna w usługach	Pozyskiwanie środków zewnętrznych w turystyce	Komerccjalizacja produktu turystycznego	Strategie i programy rozwoju turystyki	Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu	Decyzje menedżerskie
WIEDZA									
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+		+	+	+	+	
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+		+	
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny			+		+			
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+		+		
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+	+	+	
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+		+	
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji				+			+	+
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+		+	+	+		+	+
UMIĘJĘTNOŚCI									
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+		+	

TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji				+		+	+	
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+	+	+	+	+		
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej		+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego				+		+		
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego		+	+					
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+						
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+	+				+	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE									
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje		+	+	+	+	+		+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+		+	+		
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+		+	+	+		
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+	+	+	+	+		
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy		+	+	+	+	+	+	

TREŚCI PROGRAMOWE: moduł specjalizacyjny – *Menedżer turystyki*

Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie

Pojęcie organizacji. Organizacja turystyki. Polityka turystyczna. Zarys historii struktur organizacyjnych turystyki w Polsce. Polityka turystyczna oraz organizacja turystyki na szczeblu krajowym. Organizacja i zarządzanie turystyką na poziomie regionalnym. Zarządzanie i struktury organizacyjne turystyki na poziomie lokalnym. Samorząd gospodarczy w turystyce i jego struktury organizacyjne. Convention bureau oraz inne organizacje pozarządowe (NGO) działające w sektorze turystyki. Zastosowanie Kodeksu Dobrych Praktyk w turystyce krajowej. Organizacja turystyki w wybranych krajach Europy. Turystyka w Unii Europejskiej (zarządzanie, kompetencje, fundusze). Światowe i międzynarodowe organizacje turystyczne.

Marka i branding w turystyce

Istota branding. Strategia marki w turystyce. Komunikacja w turystyce. Marka w mediach społecznościowych. Content marketing jako narzędzie budowania marki. Warsztaty tworzenia treści. Content video. Relacje ze mediami. Nowe trendy marketingu i brandingu w turystyce. Event marketing w praktyce jako narzędzie promocji wydarzeń. Zastosowania nowoczesnych technologii brandingu przez wybrane organizacje turystyczne. Tworzenie i kształtowanie designu w budowaniu atrakcyjności regionu jako destynacji turystycznej.

Komunikacja interpersonalna w usługach

Wprowadzenie do przedmiotu. Praktyczne aspekty skutecznej komunikacji w usługach. Rodzaje komunikacji. Składniki komunikacji interpersonalnej. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Subkody komunikacji niewerbalnej. Osobowość a komunikacja interpersonalna. Typy osobowości w relacjach międzyludzkich. Psychologia w komunikacji interpersonalnej. Wywieranie wpływu. Techniki manipulacji. Asertywność. Skuteczna komunikacja w praktyce. Trudny klient w usługach. Metody postępowania z klientem trudnym. Sytuacje konfliktowe a obsługa klienta.

Pozyskiwanie środków zewnętrznych w turystyce

Zapotrzebowanie na kapitał w podmiotach z sektora turystyki. Charakterystyka bezzwrotnego wsparcia finansowego podmiotów z sektora turystyki. Możliwości w zakresie pozyskania zewnętrznego finansowania zwrotnego przez podmioty z sektora turystyki. Optymalizacja struktury kapitału oraz kalkulacja kosztu kapitału podmiotów z sektora turystyki. Zasady tworzenia projektów związanych z bezzwrotnym wsparciem finansowym działalności podmiotów z sektora turystyki. Studium przypadku - przygotowanie wniosku aplikacyjnego dotyczącego ubiegania się przez podmiot z sektora turystyki o dofinansowanie działania ze środków krajowych lub środków pochodzących z budżetu UE. Ocena struktury kapitału podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w sektorze turystyki, z uwzględnieniem kalkulacji kosztu kapitału.

Komercjalizacja produktu turystycznego

Istota i cechy produktu turystycznego. Rodzaje produktów turystycznych. Dobra i usługi jako główne składniki produktu turystycznego. Cykl życia produktu turystycznego. Koncepcje komercjalizacji produktów turystycznych i zarządzania nimi. Proces komercjalizacji produktów turystycznych. Model tworzenia i kreowania produktów turystycznych. Podmioty odpowiedzialne za kształtowanie i wdrażanie produktów turystycznych. Kształtowanie produktów turystycznych na obszarach przyrodniczo cennych. Kierunki tworzenia oraz kreowania produktów turystycznych i zarządzania. Zastosowanie nowych technologii z uwzględnieniem OZE w procesie tworzenia produktu turystycznego i jego sprzedaży. Tworzenie i kształtowanie produktów turystycznych ukierunkowanych na seniorów z uwzględnieniem ich potrzeb i oczekiwań.

Strategie i programy rozwoju turystyki

Wprowadzenie do zarządzania strategicznego w turystyce: planowanie, finansowanie, monitoring, wdrażanie, ewaluacja, horyzont czasowy strategii. Zarządzanie strategiczne przedsiębiorstwem turystycznym, kompetencje menedżera turystyki. Innowacje i nowe technologie w prowadzeniu przedsiębiorstwa turystycznego, mapowanie trendów w turystyce ze szczególnym uwzględnieniem trendów demograficznych i silver tourism. Tworzenie strategii, wizja przedsiębiorstwa turystycznego, analiza opłacalności wybranych inwestycji. Planowanie strategii marketingowej w turystyce. Planowanie strategiczne a sytuacje kryzysowe w przedsiębiorstwie i na rynku turystycznym.

Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu

Podstawowa terminologia z zakresu bezpieczeństwa w turystyce. Rodzaje kryzysów oraz sytuacje kryzysowe w turystyce. Charakterystyka współczesnych zagrożeń. Wpływ kryzysów na rynek turystyczny. Ryzyko działalności organizatorów turystyki. Oddziaływanie kryzysów na rynek turystyczny. Metody komunikacji w warunkach kryzysu w turystyce. Rodzaje oraz znaczenie ubezpieczeń w turystyce. Plany i strategie na wypadek zagrożenia kryzysowego w turystyce.

Decyzje menadżerskie w turystyce

Wprowadzenie do przedmiotu – kluczowe pojęcia i metodyka pracy. Proces decyzyjny – istota i etapy decyzji. Zasady podejmowania decyzji menedżerskich. Podejmowanie decyzji menedżerskich w warunkach niepewności i ryzyka – różnorodność problemów decyzyjnych. Analiza ryzyka i drzewa decyzyjne. Decyzyjność menedżera w zarządzaniu turystyką. Studium przypadku wybranych zagadnień.

Tabela 13. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu seminaryjnego

SYMBOLE EKU	MODUŁ SEMINARYJNY – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Seminarium 1	Seminarium 2	Seminarium 3
	WIEDZA			
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+	+
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	+	+	+
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji	+	+	+
	UMIĘJĘTNOŚCI			
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji	+	+	+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+	+
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+	+

Moduł seminaryjny

Seminarium 1

Omówienie wymagań formalnych stawianych licencjatom oraz ogólnych zasad pisania prac licencjackich. Omówienie literatury przedmiotu w zakresie turystyki i rekreacji. Omówienie metod i problemów badawczych w zakresie turystyki i rekreacji. Wybór tematu pracy licencjackiej w oparciu o propozycje prowadzącego oraz studentów. Omówienie struktury pracy dyplomowej. Prezentacja i omówienie planów i koncepcji prac dyplomowych.

Seminarium 2

Omówienie koncepcji i harmonogramu prac. Omówienie i korygowanie błędów (metodologicznych, merytorycznych i redakcyjnych) popełnianych w pracach. Omówienie i dyskusja problematyki plagiatów w pracach dyplomowych. Prezentacja i omówienie dotychczas zrealizowanych części prac dyplomowych.

Seminarium 3

Prezentacja i omówienie dotychczas zrealizowanych części prac. Omówienie wybranych przez studentów w ramach analitycznej części pracy metod badawczych. Omówienie zasad formułowania wniosków i pisania zakończenia i wstępu pracy. Omówienie zagadnień obowiązujących na egzaminie licencjackim. Prezentacja wyników (prezentacja końcowa pracy dyplomowej) i dyskusja.

TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+		+		+		+	+	+		+	
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+			+	+		+		+		+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+						+	+		+	
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji				+		+		+				+		+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej							+			+		+		+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+							+	+					
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego				+		+	+	+	+			+		
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego				+		+	+					+		
TiR1_U09	potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2)							+							
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+			+					+		
KOMPETENCJE SPOLECZNE															
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje				+			+		+	+		+		
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+	+		+			+			+		+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego								+	+	+				
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych				+				+		+	+	+		+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+					+	+	+		+		+		+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy				+	+			+	+	+		+		+

Moduł przedmiotów wybieralnych

Biznesplan przedsiębiorstwa turystycznego

Planowanie jako czynnik rozwoju przedsiębiorstwa turystycznego- proces planowania, czynniki warunkujące proces planowania. Biznesplan. Pojęcie i potrzeba tworzenia biznesplanu- definicja, adresaci biznesplanu, zasady metodyczne przygotowania. Struktura biznesplanu przedsiębiorstwa turystycznego - przykłady struktur, dobór właściwej struktury biznesplanu. Istota analizy strategicznej i marketingowej przedsięwzięcia turystycznego - wybrane metody analizy strategicznej, pozycja. Finansowe aspekty biznesplanu przedsięwzięcia turystycznego - sezonowość przedsięwzięcia, planowanie kosztów, przychodów. Analiza biznesplanu- studium przypadków.

Gospodarka regionalna

Kryteria delimitacji regionów i główne typy regionów. Miasto i jego funkcje w gospodarce regionalnej. Teoretyczne koncepcje rozwoju regionalnego. Geneza współczesnych koncepcji rozwoju regionalnego - podejście egzogeniczne i endogeniczne. Uwarunkowania rozwoju regionalnego - pojęcie, klasyfikacje. Zarządzanie rozwojem regionalnym - pojęcie, instrumenty. Konkurencyjność regionów - cechy i uwarunkowania. Geneza, cele i instrumenty polityki regionalnej Unii Europejskiej.

Zarządzanie zasobami ludzkimi

Modele organizacyjne w sferze zarządzania zasobami ludzkimi w turystyce. Proces i instrumentarium zarządzania zasobami ludzkimi. Podstawowe kategorie własności a zarządzanie zasobami ludzkimi w turystyce. Rola planowania w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi w sektorze turystyki. Rekrutacja pracowników, dobór kandydatów. Motywowanie materialne i niematerialne. Wykorzystanie teorii motywacji w zarządzaniu zasobami ludzkimi w organizacjach turystycznych. Ocena pracowników. Doskonalenie pracowników. Rozwój karier pracowników w sektorze turystyki. Kształtowanie warunków i stosunków pracy. Derekrutacja. Kultura organizacyjna w zarządzaniu zasobami ludzkimi w sektorze turystyki. Zjawisko wypalenia zawodowego i sposoby przeciwdziałania. Wyzwania współczesnego zarządzania zasobami ludzkimi w turystyce.

Windykacja należności w obrocie turystycznym

Pojęcie windykacji i jej rodzaje. Podmioty wspomagające przedsiębiorstwa turystyczne w windykacji należności. Czynności poprzedzające skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwanie do zapłaty, mediacja, ugoda. Zasady postępowania sądowego. Właściwość sądu, wartość przedmiotu sporu. Pozew i inne pisma procesowe. Postępowanie przed sądem. Orzeczenia sądowe, środki odwoławcze. Postępowanie zabezpieczające wierzyciela. Postępowanie egzekucyjne. Postępowanie upadłościowe. Ochrona własności intelektualnej przy prowadzeniu działalności turystycznej i rekreacyjnej.

Odnawialne źródła energii

Pojęcie i rodzaje OZE. OZE a rozwój zrównoważony. OZE w polityce energetycznej państwa. Opłacalność produkcji OZE. Procesy inwestycyjne w zakresie OZE. OZE w turystyce Rynek. OZE w Polsce Wprowadzenie - pojęcie OZE Energia wiatru. Energia słoneczna. Energia geotermalna. Energia wody. Pompy ciepła. Rodzaje biomasy energetycznej. Technologie produkcji biomasy. Biogazownie. Technologie produkcji biogazu.

Wycena nieruchomości turystycznych

Podstawowe pojęcia dotyczące wyceny nieruchomości. Definicje oraz kwestie związane z pojęciem wartości nieruchomości. Podejścia, metody i techniki wyceny nieruchomości. Wycena nieruchomości hotelowych- podejście, metoda i technika wyceny. Hotel jako obiekt wyceny. Rachunek wyceny dla hotelu. Sposoby ustalenia udziału właściciela nieruchomości w dochodzie z działalności operacyjnej hotelu. Umowa franczyzowa. Umowa Wycena hotelu- studium przypadku. Wycena hoteli sieciowych- studium przypadku.

Angielski w branży turystycznej I

Angielski w branży turystycznej II

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych, mówionych i obrazowych przedstawiających typowe sytuacje w biurze podróży oraz w punkcie informacji turystycznej. Poprawne budowanie zdań twierdzących, pytających i przeczących z czasownikami to be, to have, can – powtórzenie. Stosowne do kontekstu przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących form

turystyki i atrakcji turystycznych. Praktyczne zwroty i wyrażenia przydatne do pracy w biurze informacji turystycznej oraz biurze podróży. Uprzejme wyrażanie próśb i reagowanie na prośby. Intensywne słuchanie i czytanie tekstów przedstawiających sytuacje na dworcu kolejowym i lotnisku – rezerwacja biletów, rozwiązywanie problemów, oferowanie pomocy. Zastosowanie czasowników modalnych: can, should, need, must. Efektywne wyrażanie ustne i pisemne sugestii i propozycji w kontekście rodzajów zakwaterowania oraz sposobów spędzania czasu na wakacjach. Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych, mówionych i obrazowych dotyczących rodzajów obiektów hotelarskich, wyposażenia pokoi, sprzętu konferencyjnego. Utrwalenie konstrukcji there is/there are, wprowadzenie i rozwijanie adekwatnego słownictwa. Poprawne stosowanie czasu Present Simple do wyrażania obowiązków służbowych i czynności rutynowych w kontekście analizy ofert pracy dla przedstawiciela biura podróży. Ćwiczenie rozumienia wypowiedzi mówionych w standardowej i niestandardowej odmianie języka przedstawiających usługi hotelowe: zameldowanie i wymeldowanie gości, rozliczanie pobytu, przyjmowanie reklamacji, telefoniczna obsługa klientów. Efektywne podawanie wyjaśnień, pytanie o szczegóły, przeprosiny, obietnice. Ćwiczenia rozumienia wypowiedzi mówionych w standardowej i niestandardowej odmianie języka na temat dokonywania rezerwacji hotelowej. Ustne i pisemne dokonywanie rezerwacji – wypełnianie dokumentów i formularzy. Powtórzenie liczebników głównych i porządkowych, ćwiczenie literowania. Efektywne pytanie o szczegółowe informacje. Intensywne ćwiczenie praktycznych zwrotów i wyrażen przydatnych w pracy przewodnika wycieczek turystycznych. Rozwijanie słownictwa związanego z opisywaniem budynków i interesujących miejsc – stosowne przyimki i przymiotniki. Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych, mówionych i obrazowych przedstawiających pracę przewodnika. Poprawne stosowanie czasu Past Simple w stronie czynnej i biernej do opisywania wydarzeń historycznych. Wyrażanie relacji czasoprzestrzennych. Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych, mówionych i obrazowych przedstawiających organizację wydarzeń i większych imprez rekreacyjnych. Praktyczne stosowanie zwrotów potrzebnych do proponowania pomocy, udzielania szczegółowych wyjaśnień, serwowania jedzenia i picia, zajęcia się nietypową prośbą klienta. Ćwiczenie słownictwa potrzebnego do wskazywania drogi. Efektywne sporządzanie pisemnego planu wydarzenia.

Niemiecki w branży turystycznej I

Niemiecki w branży turystycznej II

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych, mówionych i obrazowych przedstawiających typowe sytuacje w biurze podróży oraz w punkcie informacji turystycznej. Wyszukiwanie informacji dotyczących ofert biur podróży (słownictwo podstawowe stosowane w katalogach podróży). Czasowniki regularne i nieregularne, czasownik modalny "können". Poprawne budowanie zdań twierdzących, pytających i Praktyczne zwroty i wyrażenia przydatne do pracy w biurze informacji turystycznej oraz biurze podróży. Uprzejme wyrażanie próśb i reagowanie na prośby. Uzyskiwanie i przekazywanie informacji w formie pisemnej i ustnej dotyczących imprez turystycznych. Ćwiczenia przy wypełnianiu formularza rezerwacji. Stosowanie wyrażen leksykalnych w celu argumentowania wyboru i w opisie wybranej imprezy turystycznej. Poprawne stosowanie szyku w zdaniach ze spójnikami "weil" i "denn". Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych, mówionych i obrazowych, w szczególności z ofert obiektów hotelowych dotyczących rodzajów obiektów hotelarskich, wyposażenia pokoi itd. Ćwiczenie w opisywaniu czynności pracy na recepcji w obiektach hotelarskich. Udzielanie i uzyskiwanie podstawowych informacji o danym obiekcie hotelarskim z zastosowaniem zwrotów grzecznościowych. Ćwiczenia w stosowaniu szyku wyrazów w zdaniu podrzędnie złożonym, spójnik "dass", czasu przeszłego Perfekt oraz czasowników rozdzielnie i nierozdzielnie złożonych. Ćwiczenia w stosowaniu formuły listu formalnego dotyczącego potwierdzenia rezerwacji turystycznej z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb klienta. Udzielanie i uzyskiwanie informacji związanych ze szczegółami wycieczki/wyjazdu w formie rozmowy telefonicznej. Poprawne stosowanie szyku wyrazów w zdaniu twierdzącym i pytającym i zastosowaniu odmiany przymiotnika bez rodzajnika. Ćwiczenia w tworzeniu dialogów między recepcjonistą a

gościem hotelowym dotyczących procedury zameldowania. Uzyskiwanie i przekazywanie szczegółowych informacji związanych z codziennymi sytuacjami po zameldowaniu w obiekcie hotelarskim (wymiana walut, wniesienie bagażu), wypełnianie karty meldunkowej i karty pobytu. Udzielanie i uzyskiwanie informacji dotyczących danych gościa hotelowego. Utrwalenie szyku wyrazów w zdaniu twierdzącym i pytającym i użycie czasownika *sollen*. Intensywne ćwiczenia w opisywaniu jednostek mieszkalnych w obiekcie hotelarskim wraz ze wskazaniem drogi do danego pomieszczenia. Uzyskiwanie i udzielanie informacji nt. usytuowania pomieszczeń w hotelu z zastosowaniem praktycznych zwrotów i wyrażen przydatnych w pracy przewodnika wycieczek turystycznych. Rozwijanie słownictwa związanego z opisywaniem pokoju w obiekcie hotelarskim z uwzględnieniem wyposażenia, mebli i innych urządzeń w nim się znajdujących. Utrwalanie przyimków określających miejsce z celownikiem i użycia czasowników: *liegen, hängen, stehen*. Ćwiczenia w zastosowaniu odmiany liczebników porządkowych w funkcji przymiotnika i formy grzecznościowej trybu rozkazującego. Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych, mówionych i obrazowych przedstawiających czynności osób pracujących w obiekcie hotelarskim i restauracji hotelowej np. regulamin hotelowy. Ćwiczenia w wypełnianiu ankiety na temat pobytu w hotelu. Poprawne stosowanie odmiany czasowników nieregularnych w czasie *Präsens*. Intensywne ćwiczenia w stosowaniu słownictwa związanego ze sprzętem, zastawą, sztucami i bielizną stołową stosowanymi na sali konsumenckiej. opisywanie różnych typów śniadań. Tworzenie wypowiedzi dotyczących typowych i nietypowych potraw śniadaniowych. Udzielanie i uzyskiwanie informacji z krótkich dialogów związanych z zamawianiem potraw w restauracji hotelowej. Ćwiczenia w opisywaniu potraw. Ćwiczenia w zastosowaniu zaimków *einer, eine, eins* w bierniku i użyciu przyimków z celownikiem oraz rzeczowników z rodzajnikiem określonym w mianowniku.

Zabezpieczanie ryzyka w działalności turystycznej

Pojęcie ryzyka w działalności gospodarczej i turystycznej oraz jego rodzaje. Zachowania przedsiębiorstw w warunkach ryzyka. Cykl transakcji gospodarczej. Badanie wiarygodności kontrahenta. Zasady zawierania umów w obrocie gospodarczym. Układ umowy. Dodatkowe klauzule umowne. Prawne formy zabezpieczania umów, ubezpieczenia. Zabezpieczenia osobiste. Zabezpieczenia rzeczowe. Prawo umowy. Zwyczaj międzynarodowy. Windykacja należności i arbitraż.

Agroturystyka

Wprowadzenie do przedmiotu. Specyfika agroturystyki jako działalności na wsi. Uwarunkowania rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej w Polsce i Europie. Znaczenie agroturystyki w rozwoju obszarów wiejskich. Ekonomiczno - społeczne aspekty atrakcyjności agroturystyki. Uwarunkowania prawne funkcjonowania gospodarstw agroturystycznych w Polsce. Organizacja i obsługa ruchu turystycznego na wsi. Determinanty rozwoju rynku usług agroturystycznych w Polsce. Specyfika i stan bazy agroturystycznej w Polsce. Gospodarstwo agroturystyczne jako gospodarstwo rodzinne. Żywnienie turystów w gospodarstwach agroturystycznych. Uwarunkowania prawne związane z żywieniem turystów na wsi. Zarządzanie gospodarstwem agroturystycznym - podstawowe założenia. Gospodarze jako menedżerowie w działalności agroturystycznej. Przyszłość polskiej agroturystyki - szanse i zagrożenia. Sprawdzenie wiedzy teoretycznej z przedmiotu. Marketing usług agroturystycznych - podstawowe pojęcia. Produkt agroturystyczny - zakres i podstawowe założenia. Cena w agroturystyce - zakres i sposoby jej ustalania. Promocja usług agroturystycznych - przykłady zastosowań. Internet jako nowoczesny kanał komunikacji i promocji w gospodarstwach agroturystycznych. Wykorzystanie social mediów w agroturystyce. Rola właścicieli gospodarstw w działalności promocyjnej agroturystyki. Analiza SWOT gospodarstw agroturystycznych. Dystrybucja usług i towarów w agroturystyce. Segmentacja rynku usług agroturystycznych. Atrakcje w agroturystyce jako marketingowe formy produktu agroturystycznego. Znaczenie i formy marketingu dla działalności agroturystycznej. Doradztwo rolnicze i organizacje wspierające rozwój agroturystyki. Instytucjonalne czynniki rozwoju agroturystyki - rola i znaczenie władz lokalnych.

Badania opinii na rynku usług turystycznych

Etyczne aspekty badania satysfakcji klientów. Rozwój teorii i praktyki badania opinii. Społeczna i handlowa wartość badań. Zakres i zasady gromadzenia informacji. Systemy informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem usługowym. Procedura i metodyka badania opinii. Źródła i metody gromadzenia informacji w badaniach. Metody i techniki badawcze Instrumenty i narzędzia pomiarowe Pojęcie próby badawczej. Pomiar i skalowanie w badaniach. Metody redukcji, selekcji, weryfikacji i analizy danych Metody prezentacji i oceny badania. Praktyczne wykorzystanie badań.

Public relations

Public relations - podstawowe pojęcia Instrumenty public relations. Etapy projektowania strategii promocyjnej. Kształtowanie wizerunku jednostki turystycznej w otoczeniu. Zarządzaniu sytuacją kryzysową. Eventy marketingowe. Sponsoring. Lobbying Targi i seminaria PR. Współpraca z dziennikarzami Marketing a PR e-PR. Etapy projektowania strategii promocyjnej na przykładach. Kształtowanie wizerunku państwa, miasta, regionu na przykładach. Dni Koszalina jako przykład eventu marketingowego. Przykłady sponsoringu sportowego.

Zarządzanie organizacją imprez masowych

Zajęcia organizacyjne. Podstawy prawne organizacji imprez masowych. Impreza masowa jako projekt. Istota projektu, jego składniki, cechy i rodzaje. Charakterystyka i rodzaje imprez masowych. Bezpieczeństwo imprezy masowej. Proces organizacji imprezy masowej. Miejsce imprezy masowej. Planowanie i zarządzanie projektem. Beneficjenci imprezy masowej. Promocja imprezy masowej. Przykłady imprez masowych – studium przypadku.

Polityka ekologiczna

Pojęcie polityki ekologicznej. Miejsce polityki ekologicznej w polityce państwa. Zasady polityki ekologicznej. Dziedziny polityki ekologicznej. Podmioty polityki ekologicznej w Polsce. Cele i kierunki polityki ekologicznej, w tym priorytety i kierunki polityki ekologicznej w Polsce Narzędzia polityki ekologicznej w Polsce. Polityka ekologiczna a działalność turystyczna. Analiza celów i kierunków działań polityki ekologicznej w Polsce. Ochrona zasobów naturalnych w Polsce. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce. Nakłady na realizację polityki ekologicznej w Polsce. Polityka ekologiczna a rozwój gospodarki, w tym przedsiębiorczości. Polityka ekologiczna a działalność turystyczna.

Rachunkowość małych firm

Zasady i terminologia rachunkowości w małych firmach. Podstawowe obowiązki sprawozdawcze. Formy ewidencji i opodatkowania w małych firmach. Ewidencjonowanie głównych zdarzeń gospodarczych w małych firmach na podstawie dokumentów. Wykorzystanie narzędzi rachunkowości w małych firmach. Wynik rocznej działalności gospodarczej. Organizacja rachunkowości w małych firmach.

Tabela 15. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu praktyki zawodowej

SYMBOLE EKU	MODUŁ PRAKTYKI ZAWODOWEJ – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Praktyka I	Praktyka II Menedżer hotelarstwa	Praktyka II Menedżer turystyki	Praktyka III
WIEDZA					
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w obszarze: nauk społecznych, nauk przyrodniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu	+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+	+	+
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	+	+	+	+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym				+
TiR1_W011	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+
UMIEJĘTNOŚCI					
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego		+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+			+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+	+	+
TiR1_U11	potrafi komunikować się z osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+
KOMPETENCJE SPOLECZNE					
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań				+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+	+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy				+

Moduł praktyk

Szczegółowo efekty przypisane praktykom zawodowym zawarto w programie kształcenia. Zadaniem indywidualnym studenta podczas praktyki zawodowej jest:

- I rok studiów: poprzez wnikliwą obserwację i analizę procesów, procedur, udostępnionej dokumentacji, dyskusję z pracownikami oraz osobisty udział w wybranych działaniach przedsiębiorstwa, w toku praktyki zidentyfikowanie i zrozumie przez Studenta:
  - celów i zadań przedsiębiorstwa z branży turystyki i rekreacji, w którym realizowana jest praktyka,
  - charakterystyki otoczenia przedsiębiorstwa i relacji z innymi podmiotami rynku,
  - uwarunkowań zewnętrznych prowadzonej przez podmiot działalności,
  - znaczenia walorów naturalnych i antropogenicznych dla funkcjonowania podmiotu i charakteru oferowanych usług,
  - istniejącej na rynku konkurencji,
  - oferty podmiotu i metod jej kształtowania,
  - adresatów oferty i ich specyfiki,
  - struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa,
  - systemu zarządzania przedsiębiorstwem,
  - zakresu obowiązków personelu różnego szczebla,
  - metod pozyskiwania i utrzymania klientów,
  - wizerunku podmiotu, stosowanych metod promocji i kreowania tożsamości marki podmiotu,
  - metod pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania działalności (np. fundusze unijne).
- II rok studiów: pogłębić wiedzę i umiejętności w zakresie realizowanej specjalności, a w szczególności znać i zrozumieć:
  - specyfikę przedsiębiorstwa, w jakim odbywa się praktyka i jego charakterystykę,
  - specyfikę klienta – odbiorcy usług,
  - cele i zadania obiektu (strategiczne i operacyjne),
  - charakterystykę bazy, urządzeń i sprzętu, jakim dysponuje przedsiębiorstwo,
  - posiadaną ofertę usługową, metody jej budowy i stosowaną politykę cenową,
  - metody ustalania jakości i standardu świadczonych usług,
  - organizację pracy i zakres czynności pracowników,
  - stosowany system motywacyjny,
  - stosowane systemy rezerwacji usług,
  - metody pomiaru i kontroli jakości usług,
  - istotę i sposoby realizacji zadań w obszarach: marketing, badania satysfakcji klientów,
  - zarządzanie kadrami, zarządzanie jakością usług.
- III rok: zidentyfikować, znać i rozumieć specyfikę funkcjonowania podmiotu, w którym odbywa praktykę oraz zgłębić te aspekty jego funkcjonowania na rynku oraz wewnętrznej organizacji, które są przedmiotem analizy i rozważań podjętych w pracy dyplomowej.

8. WYMIAR, ZASADY I FORMA ODBYWANIA PRAKTYK

Integralnym elementem programu kształcenia są również obligatoryjne praktyki zawodowe dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Praktyka zawodowa wpisana jest w program studiów i realizuje efekty uczenia się założone dla kierunku. Praktyki zawodowe obejmują 960 godzin (40 ECTS), w tym: 320 godzin praktyka w trakcie drugiego semestru (13 ECTS) – tzw. praktyka ogólna, realizująca efekty dla kierunku, 320 godzin w trakcie czwartego semestru (13 ECTS) – tzw. praktyka specjalistyczna – realizująca efekty dla wybranej specjalności oraz 320 godz. w trakcie szóstego

semestru (14 ECTS) tzw. praktyka dyplomowa – realizująca efekty przypisane pracy dyplomowej i związana z realizacją pracy dyplomowej.

Zgodnie z Regulaminem praktyk obowiązującym na Wydziale Nauk Ekonomicznych celem praktyki zawodowej jest nabywanie przez Studenta wiedzy, kształtowanie umiejętności i kompetencji niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Celem praktyk jest także pogłębianie wiedzy o poszczególnych branżach gospodarki, poznanie zasad organizacji i mechanizmów funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji, administracji rządowej i samorządowej, organów Wspólnot Europejskich. Regulamin szczegółowo precyzuje także kwestię zaliczenia praktyk, ich organizację i dokumentację.

Praktyka realizowana jest zgodnie z programem studiów na kierunku Turystyka i rekreacja, tj. w trakcie drugiego, czwartego i szóstego semestru studiów. W sytuacjach wyjątkowych, na podstawie pisemnego wniosku studenta, Dziekan lub upoważniony jego zastępca może wyrazić zgodę na wcześniejsze odbycie praktyki. Praktyka realizowana jest wówczas według ustalonego z zarządzającym podmiotem gospodarczym (organizacją) i kierownikiem praktyk, indywidualnego (rozłożonego w czasie) planu praktyki. Praktyka jest realizowana w trybie indywidualnym. Student kierowany jest do zakładu pracy, z którym uczelnia ma podpisaną *umowę* (procedura zawierania umów jest zastrzeżona dla pełnomocnika rektora uczelni ds. praktyk) lub jednorazowe *porozumienia*, które podpisuje kierownik praktyk na podstawie udzielonego przez pełnomocnika rektora upoważnienia substytucyjnego. W drugim przypadku Student może wskazać przedsiębiorstwo (organizację) w której zamierza realizować praktykę, a kierownik praktyki tą propozycję akceptuje lub odrzuca. Istnieje możliwość uznania praktyki za zrealizowaną, gdy Student wykonuje pracę zawodową lub zarobkową, w tym za granicą, pod warunkiem zgodności wykonywanej pracy z celami i programem praktyki. W przypadku realizacji praktyki za granicą, dokumenty potwierdzające jej odbycie przedkładane są kierownikowi praktyk na danym kierunku studiów i muszą być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

9. ZASADY PROCESU DYPLMOWANIA

Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub artystycznego, lub dokonaniem artystycznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest pozytywna ocena pracy dyplomowej.

Praca dyplomowa ma charakter pracy pisemnej. Może mieć ona charakter analizy wybranego obszaru działalności organizacji, biznesplanu, raportu z badań, np. sondażowych, projektu dotyczącego rozwiązania konkretnego problemu funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Procesowi przygotowania pracy towarzyszą wymogi merytoryczne, wymogi formalne oraz wymogi edytorskie, którym powinny odpowiadać prace dyplomowe.

- a) Wymogi merytoryczne - nawiązują do zawartości pracy, która powinna obejmować: określenie problemu, zastosowanie określonej metody badawczej, wykorzystanie odpowiednich narzędzi analitycznych, sformułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonej analizy. Treść i struktura pracy powinna prowadzić do osiągnięcia jej celu. Przygotowanie pracy dyplomowej powinno ukształtować umiejętności: rozszerzenia wiedzy przez samodzielne poszukiwania materiałów źródłowych w istniejących opracowaniach naukowych, diagnozowania i oceny problemu w podmiocie gospodarczym lub instytucji, zaprojektowania nowych rozwiązań lub modyfikacji istniejących, stosowania warsztatu badawczego, a w szczególności stosowania metod pracy naukowej, prowadzenia logicznego toku wywodów, identyfikacji i analizowania obserwowanych zjawisk ekonomicznych, zwłaszcza tych, z którymi absolwent będzie miał do czynienia w praktyce, dostrzegania prawidłowości występujących w obrębie tych zjawisk, wyciągania właściwych wniosków, czynnego posługiwania się nabytą w czasie studiów wiedzą

i wykorzystania jej w zastosowaniu do praktyki lub do wnioskowania teoretycznego, posługiwania się jasnym i precyzyjnym językiem.

- b) Wymogi formalne - dotyczą układu pracy, a także zawartości poszczególnych części pracy. We wstępie pracy należy zarysować ogólne tło badanej problematyki w nawiązaniu do literatury przedmiotu, wskazać przesłanki wyboru tematu pracy, określić cel i zakres pracy (merytoryczny, czasowy, przestrzenny), scharakteryzować dobór źródeł i literatury, wskazać metody badawcze, a także przedstawić ogólne informacje o zawartości poszczególnych rozdziałów pracy. Praca powinna posiadać minimum 3 rozdziały, a każdy rozdział co najmniej 2 podrozdziały. Należy zastosować logiczną kolejność poszczególnych rozdziałów i nadać im odpowiednią strukturę. W zakończeniu należy wskazać syntetyczne wnioski wynikające z pracy, zwięzłe odniesienie do doboru literatury, materiałów źródłowych i metod badawczych, wyniki weryfikacji hipotez i stwierdzenia dotyczące rozwiązania (bądź nie) problemów badawczych oraz ewentualnie zasygnalizować możliwości przyszłościowych rozwiązań. Wymogi formalne odnoszą się również do wykazu cytowanych publikacji, wykorzystywanych aktów prawnych, wykazu tabel, rysunków, schematów, wykazu załączników oraz zalecaną objętość pracy.
- c) Wymogi edytorskie - dotyczą ujednoczenia formatu prac dyplomowych. Stanowią zbiór zaleceń dotyczących edycji prac.

Przytoczone powyżej *Standardy pracy dyplomowej* obejmują również "warunki najwyższej oceny pracy", które określają konieczność spełnienia przynajmniej jednego z następujących warunków: właściwie przeprowadzonych badań empirycznych i ich wyczerpującej interpretacji, nowatorskim ujęciu badanego problemu, kompleksowej, krytycznej analizie literatury przedmiotu.

W procesie ewaluacji pracy dyplomowej, recenzenta powołuje dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych, spośród osób upoważnionych do prowadzenia prac dyplomowych lub innych osób posiadających odpowiednie kwalifikacje. Promotor i recenzent opracowują opinie o pracy zawierające jej oceny. Obie opinie są udostępniane studentowi, nie później niż na 3 dni przed terminem egzaminu dyplomowego. W przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej, dokonanej przez recenzenta, dziekan powołuje drugiego recenzenta. Jeżeli ocena drugiego recenzenta jest także negatywna, dziekan uznaje pracę dyplomową za niewykonaną, a jej kontynuację za niemożliwą. W takim przypadku dziekan, na wniosek studenta, złożony w ciągu 14 dni, kieruje go na powtarzanie dwóch ostatnich semestrów studiów, a w przypadku niezłożenia takiego wniosku, skreśla go z listy studentów.

Ocena pracy dyplomowej, zawiera następujące pytania/zagadnienia: czy treść pracy odpowiada tematowi określone w tytule, ocena wyboru tematu oraz celu pracy, ocena układu pracy (struktury podziału treści, kolejności rozdziałów), ocena studiów literaturowych omawianej problematyki, sposobu doboru i wykorzystania źródeł oraz poprawności ich cytowania, ocena celowości i poprawności metodyki badawczej (sformułowanie problemu i hipotez, trafność doboru metod badawczych), czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie problemu, ocena strony redakcyjnej pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis rzeczy, odsyłacze), sposób wykorzystania pracy (publikacja, udostępnienie instytucjom, materiał źródłowy), inne uwagi.

W Politechnice Koszalińskiej obowiązuje weryfikacja pisemnych prac dyplomowych w oparciu o wykorzystanie Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

10. MONITOROWANIE KARIERY ZAWODOWEJ ABSOLWENTÓW

Badanie w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów przeprowadza Biuro Karier i Promocji Edukacji Politechniki Koszalińskiej na podstawie Zarządzenia Nr 42/2020 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Politechniki Koszalińskiej. Politechnika Koszalińska w celu dostosowania programów studiów do potrzeb rynku pracy korzysta z wyników monitoringu karier studentów i absolwentów studiów, osób ubiegających się o stopień doktora i osób, które uzyskały ten stopień, prowadzonego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z art. 352 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85 ze zm.). Za analizę wyników badania wraz z rekomendacjami dla programów kształcenia odpowiada Dziekan Wydziału. Wyniki badania są analizowane przez Radę Programową kierunku i uwzględniane w opracowywaniu programu kształcenia.

11. ZGODNOŚĆ ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

W opracowaniu koncepcji kształcenia Studentów na kierunku *Turystyka i rekreacja* uwzględniono następujące elementy:

- opinie środowisk gospodarczych dotyczącą oczekiwanego profilu wykształcenia absolwentów, ze szczególnym uwzględnieniem opinii przedstawicieli Konwentu WNE,
- opinie pracodawców wyrażoną w odniesieniu do zapotrzebowania na kompetencje absolwentów Politechniki Koszalińskiej,
- opinie studentów i absolwentów WNE,
- doświadczenia z realizacji praktyk studenckich na WNE,
- strategię rozwoju regionalnego Pomorza Zachodniego (*Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego przyjęta uchwałą Sejmiku województwa zachodniopomorskiego w 2010 r.*),
- strategię rozwoju kraju (*Strategia rozwoju kraju 2020, Uchwała nr 157 Rady Ministrów z 2012*),
- strategię rozwoju nauki w Polsce (*Program rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki na lata 2015-2030, opracowanie Ministerstwa nauki i szkolnictwa wyższego, 2015*).

Załącznik 1. Harmonogram studiów

a) STUDIA STACJONARNE

Lp	Moduły - Przedmioty:	Katedra	Punkty ECTS	Ogółem godz.	I rok										II rok										III rok																
					I sem.					II sem.					III sem.					IV sem.					V sem.					VI sem.											
					Suma	Wykłady	Konwersatoria	Ćwiczenia	Zajęcia terenowe	Projekt	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	Suma	Wykłady	Konwersatoria	Ćwiczenia	Zajęcia terenowe	Projekt	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	Suma	Wykłady	Konwersatoria	Ćwiczenia	Zajęcia terenowe	Projekt	Punkty ECTS	Forma zaliczenia	Suma	Wykłady	Konwersatoria	Ćwiczenia	Zajęcia terenowe	Projekt	Punkty ECTS	Forma zaliczenia					
I MODUŁ JEZYKOWY																																									
1	Jezyk obcy	SJO	8	120	30																																				
2	Jezyk biznesowy w turystyce	SJO	4	55																																					
II MODUŁ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO																																									
3	Socjologia/Społeczna odpowiedzialność biznesu	D	2	20																																					
4	Geografia ekonomiczna	KE	3	45	45	30	15																																		
5	Prawo	KE	4	45	45	30	15																																		
6	Etyka/Psychologia	D	2	20	0																																				
7	Ochrona własności intelektualnej	D	1	15	15																																				
9	Przysposobienie akademickie **	D	0	0																																					
10	Technologia informacyjna	KE	2	30	30	15	15																																		
11	W-F	D	0	60	30																																				
III MODUŁ KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO																																									
12	Podstawy zarządzania	KZIM	4	45																																					
13	Podstawy ekonomii	KE	4	45	45	15	30																																		
14	Historia architektury i sztuki	KZIM	3	35																																					
15	Ochrona środowiska	KE	2	25																																					
16	Fizjologia człowieka	KZIM	3	30																																					
IV MODUŁ KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO																																									
17	Podstawy turystyki	KE	5	45	45	15	30																																		
18	Podstawy rekreacji	KZIM	5	45	45	15	30																																		
19	Krajoznawstwo	KE	4	35																																					
20	Rekreacja ruchowa	KZIM	2	20																																					
21	Geografia turystyczna	KE	3	35	0																																				
22	Obsługa ruchu turystycznego	KE	3	35																																					
23	Podstawy hotelarstwa	KZIM	4	45	45	15	30																																		
24	Ekonomika turystyki i rekreacji	KE	5	60																																					
25	Podstawy gastronomii	KZIM	3	35																																					
26	Pedagogika czasu wolnego	KZIM	2	20																																					
27	Prawo w turystyce	KE	4	30																																					
V MODUŁ KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE EKONOMII																																									
28	Innowacje w turystyce / Zrównow. rozwój gospod.	KE	3	20																																					
29	Polityka społeczno-gospodarcza	KE	1	15																																					
30	Regionalne i lokalne rynki pracy	KE	2	10																																					
31	Samorząd terytorialny a turystyka	KE	2	20																																					
32	Przedsiębiorczość w usługach	KE	2	20																																					
33	Analiza rynku	KE	2	30																																					
34	Atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna regionów	KE	3	35																																					
35	Demografia z elementami statystyki opisowej	KE	3	30																																					
36	Geograficzne systemy informacji	KE	1	15																																					
VI MODUŁ KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA																																									
37	Finanse przedsiębiorstwa turystycznego	KF	3	30																																					
38	Marketing w usługach	KZIM	3	30																																					
39	Jakość w turystyce	KZIM	2	30																																					
40	Zarządzanie obiektami turystycznymi	KZIM	2	30																																					
41	Promocja usług turystycznych	KZIM	2	30																																					
42	Kapitał ludzki w turystyce	KZIM	1	15																																					
VII MODUŁY SPECJALIZACYJNE																																									
43	Seminarium																																								
44	Praca licencjacka																																								
PRZEDMIOTY WYBIERALNE*																																									
MODUŁ PRAKTYKI ZAWODOWEJ																																									
Przygotowanie do egzaminu/obrona																																									
OGÓŁEM (bez praktyk)																																									
OGÓŁEM (z praktykami)																																									
Liczba przedmiotów w semestrze																																									
Liczba godz. w tyg.																																									
Liczba punktów ECTS z praktykami																																									
Liczba kursów egzaminacyjnych w semestrze (egzamin)																																									
ECTS przedmiotów wybieralnych																																									

Turystyka i Rekreacja I stopień																	
SPECJALNOŚĆ: MENEDŻER HOTELARSTWA																	
Lp.	Przedmioty:	Katedra	Punkty ECTS	Ogółem godz.	II rok					III rok							
					IV sem					V sem				VI sem.			
					Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe
1	Rynki i trendy w hotelarstwie	KE	2	20		20				Fi							
2	Zarządzanie hotelem	KZIM	2	25		20	5			Zo							
3	Prawne podstawy funkcjonowania hotelu	KE	2	20		20				Zo							
4	Zarządzanie personelem w hotelarstwie	KZIM	2	30							30			Zo			
5	Marketing w hotelarstwie	KZIM	2	30						25	5			Zo			
6	Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich	KF	2	30								30		Zo			
7	Zarządzanie hotelem w warunkach kryzysu	KZIM	2	20											20		Zo
8	Decyzje menedżerskie w hotelarstwie	KE	2	20											20		Zo
RAZEM			16	195		60	5				55	5	30			40	

Turystyka i Rekreacja I stopień																	
SPECJALNOŚĆ: MENEDŻER TURYSTYKI																	
Lp.	Przedmioty:	Katedra	Punkty ECTS	Ogółem godz.	II rok					III rok							
					IV sem					V sem				VI sem.			
					Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe
1.	Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie	KZIM	2	20		20				Fi							
2.	Marka i branding w turystyce	KZIM	2	25		20	5			Zo							
3.	Komunikacja interpersonalna w usługach	KZIM	2	20		20				Zo							
4.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych w turystyce	KF	2	30							15	15		Zo			
5.	Komercjalizacja produktu turystycznego	KZIM	2	30						25	5			Zo			
6.	Strategie i programy rozwoju turystyki	KE	2	30						15	15			Zo			
7.	Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu	KZIM	2	20											20		Zo
8.	Decyzje menedżerskie w turystyce	KE	2	20											20		Zo
RAZEM			16	195		60	5				55	5	30			40	

Turystyka i Rekreacja I STOPIEŃ							
PRZEDMIOTY DO WYBORU							
Lp	Przedmioty:	KATEDRA	Punkty ECTS	forma zaliczenia	Ogółem godz.	Wykłady	Ćwiczenia
Kursy do wyboru w sem. 5							
1	Biznesplan przedsiębiorstwa turystycznego	KE	3	Zo	30	15	15
2	Gospodarka regionalna	KE	3	Zo	30	15	15
3	Zarządzanie zasobami ludzkimi	KZIM	3	Zo	30	15	15
4	Windykacja należności w obrocie turystycznym	KE	3	Zo	30	15	15
5	Odnawialne źródła energii	KE	3	Zo	30	15	15
6	Wycena nieruchomości turystycznych	KE	3	Zo	30	15	15
Kursy do wyboru w sem. 5 - drugi język obcy							
1	Język niemiecki w branży turystycznej I	D	3	Zo	30	15	15
2	Język angielski w branży turystycznej I	D	3	Zo	30	15	15
Kursy do wyboru w sem. 6							
1	Zabezpieczanie ryzyka w działalności turystycznej	KE	2	Zo	20	10	10
2	Agroturystyka	KE	2	Zo	20	10	10
3	Badania opinii na rynku usług turystycznych	KZIM	2	Zo	20	10	10
4	Public relations	KZIM	2	Zo	20	10	10
5	Zarządzanie organizacją imprez masowych	KZIM	2	Zo	20	10	10
6	Polityka ekologiczna	KE	2	Zo	20	10	10
7	Rachunkowość małych firm	KF	2	Zo	20	10	10
8	Język niemiecki w branży turystycznej II	D	2	Zo	20	10	10
9	Język angielski w branży turystycznej II	D	2	Zo	20	10	10

Turystyka i Rekreacja I stopień																			
SPECJALNOŚĆ: MENEDŻER HOTELARSTWA																			
Lp.	Przedmioty:	Katedra	Punkty ECTS	Ogółem godz.	II rok					III rok									
					IV sem					V sem					VI sem.				
					Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia
1	Rynki i trendy w hotelarstwie	KE	2	24		24			Zo										
2	Zarządzanie hotelem	KZIM	2	20		16	4		Zo										
3	Prawne podstawy funkcjonowania hotelu	KE	2	24		24			Zo										
4	Zarządzanie personelem w hotelarstwie	KZIM	2	16						16				Zo					
5	Marketing w hotelarstwie	KZIM	2	20						16	4			Zo					
6	Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich	KF	2	24								24		Zo					
7	Zarządzanie hotelem w warunkach kryzysu	KZIM	2	24												24			E
8	Decyzje menedżerskie w hotelarstwie	KE	2	24												24			E
RAZEM			16	176	0	64	4	0	0	0	32	4	24	0	0	48	0	0	0
Turystyka i Rekreacja I stopień																			
SPECJALNOŚĆ: MENEDŻER TURYSTYKI																			
Lp.	Przedmioty:	Katedra	Punkty ECTS	Ogółem godz.	II rok					III rok									
					IV sem					V sem					VI sem.				
					Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia terenowe	Laboratorium	Forma zaliczenia
1	Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie	KZIM	3	24		24			Zo										
2	Marka i branding w turystyce	KZIM	3	20		16	4		Zo										
3	Komunikacja interpersonalna w usługach	KZIM	3	24		24			Zo										
4	Pozyskiwanie środków zewnętrznych w turystyce	KF	3	16						8		8		Zo					
5	Komercjalizacja produktu turystycznego	KZIM	3	20						16	4			Zo					
6	Strategie i programy rozwoju turystyki	KE	3	24						8		16		Zo					
7	Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu	KZIM	3	24												24			E
8	Decyzje menedżerskie w turystyce	KE	3	24												24			E
RAZEM			24	176	0	64	4	0	0	0	32	4	24	0	0	48	0	0	0

Turystyka i Rekreacja I STOPIEŃ							
PRZEDMIOTY DO WYBORU							
Lp	Przedmioty:	KATERDA	Punkty ECTS	forma zaliczenia	Ogółem godz.	Wykłady	Ćwiczenia
Kursy do wyboru w sem. 5							
1	Biznesplan przedsiębiorstwa turystycznego	KE	3	Zo	16	8	8
2	Gospodarka regionalna	KE	3	Zo	16	8	8
3	Zarządzanie zasobami ludzkimi	KZIM	3	Zo	16	8	8
4	Windykacja należności w obrocie turystycznym	KE	3	Zo	16	8	8
5	Odnawialne źródła energii	KE	3	Zo	16	8	8
6	Wycena nieruchomości turystycznych	KE	3	Zo	16	8	8
Kursy do wyboru w sem. 5 - drugi język obcy							
1	Język niemiecki w branży turystycznej I	D	3	Zo	16	8	8
2	Język angielski w branży turystycznej I	D	3	Zo	16	8	8
Kursy do wyboru w sem. 6							
1	Zabezpieczanie ryzyka w działalności turystycznej	KE	2	Zo	16	8	8
2	Agroturystyka	KE	2	Zo	16	8	8
3	Badania opinii na rynku usług turystycznych	KZIM	2	Zo	16	8	8
4	Public relations	KZIM	2	Zo	16	8	8
5	Zarządzanie organizacją imprez masowych	KZIM	2	Zo	16	8	8
6	Polityka ekologiczna	KE	2	Zo	16	8	8
7	Rachunkowość małych firm	KF	2	Zo	16	8	8
8	Język niemiecki w branży turystycznej II	D	2	Zo	16	8	8
9	Język angielski w branży turystycznej II	D	2	Zo	16	8	8